10 GR Warszawa, sobota 14 maja 1938 r. Nr 32 Rok I

Opłata pocztowa uiszczona gotówk.

# NOWA RZECZPOSPOLITA

### Za kratami niemieckiego więzienia

# Sąd nad hrabiną Wielopolską

## Potworne metody śledztwa i niemożność obrony

Wiadomość o skazaniu hr. Wielopolskiej, jakkolwiek jej adwokat warszawski oświadcza, że nic mu o rozprawie i wyroku nie wiadomo, jest istotnie przykrą rzeczywistością. Hr. Wielopolska stanęła w ub. tygodniu przed tzw. Volksgerichtshof'em, czyli Trybunałem Ludowym i jego wyrokiem skazana została na dożywotnie ciężkie więzienie.

### Aresztowanie

Dziwnym zbiegiem okoliczności udało nam się uzyskać kilka prawdziwych szczegółów, dotyczących całej tej sprawy i jej toku.

Hrabina Wielopolska aresztowana została w dniu 18 sierpnia ubr. przed południem w pociągu, zdążającym ku granicy niemiecko-francuskiej. Do przedziału, który zajmowała, weszło kilku wywiadowców, którzy po stwierdzeniu personalii polecili hrabinie udać się z nimi. Przewieziono ją do Berlina, gdzie osadzono w więzieniu śledczym w Moabicie.

Już podczas pierwszych przesłuchiwań hr. Wielopolska zrozumiała, że jest podejrzana o szpiegostwo na rzecz ościennego państwa. Rozpoczęło się uciążliwe badanie, podczas którego niemieccy wywiadowcy używali wszelkich możliwych metod, by wydusić od przesłuchiwanej jakiekolwiek dowody winy.

### Tortura śledztwa

Nie dość na tym. Podejrzaną o zdradę stanu hrabinę umieszczono w pojedyńczej celi i w nocy budzono ją kilkakrotnie, zadając niezwłocznie pytania, zmierzające do wyprowadzenia aresztowanej z równowagi Przez kilka dni hrabina wytrzymała te próby z podziwu god-

(Dokończenie na str. 2-ej).

### Demarche brytyjska w sprawie sudeckiej

## Pokój zależny od... prowokacji lub wypadku

## Hitler „dąży do odprężenia"

(Telefonem od własnego korespondenta)

PARYŻ, 14.5 Sojusz francusko - angielski uratował Czechosłowację... Pomimo, że w ciągu ostatnich dwóch dni krążyły w Genewie alarmistyczne wiadomości co do losów Czechosłowacji — **dowiadujemy się dziś ze źródeł miarodajnych, że Hitler wziął pod rozwagę fakt istnienia sojuszu francusko - angielskiego, który znalazł po raz pierwszy zastosowanie w odniesieniu do zagadnienia czechosłowackiego.**

Druga interwencja ambasadora angielskiego Hendersona u min. von Ribbentroppa w środę rano, **nosiła charakter stanowczy oraz ostrzegawczy** i zakończyła się **oświadczeniem Ribbentroppa, że kanclerz Hitler nie tylko daleki jest od myśli za atakowania Czechosłowacji, lecz przeciwnie dąży do odprężenia sytuacji w całej Europie wschodniej.**

Z oświadczenia tego można wywnioskować, że **dyplomacja niemiecka liczy się z ewentualnością rychłego zawarcia nowego trójporozumienia: Paryż — Rzym — Londyn i że wobec te-**

(Dokończenie na str 2-ej)

# Nieprawdziwa wiadomość

## o „wymianie" hr. Wielopolskiej

**Kilka pism podało sensacyjną wiadomość o losach skazanej tydzień temu w Niemczech hr. Wielopolskiej.**

**Według tych informacji hr. Wielopolska została jakoby we czwartek wieczorem odwieziona do granicy Polski i wymieniona na dwóch Niemców, skazanych za podobne przestępstwa, popełnione w Polsce.**

**Na podstawie informacji, zaczerpniętych ze źródeł istotnie dobrze poinformowanych, możemy stwierdzić, że wiadomość o „wymianie" hr. Wielopolskiej jest całkowicie nieprawdziwa.**

### Przypomnienie

***Kto z naszych szanownych prenumeratorów nie uiścił jeszcze opłaty za abonament na m. maj dla uniknięcia przerwy w dostawie winien wpłaty tej dokonać jak najrychlej.***

**WYDAWNICTWO NOWEJ RZECZPOSPOLITEJ**

### W jamach ziemnych, wśród sztandarów z trupimi głowami

## Strajk głodowy 1000 robotników

### zatrudnionych na robotach publicznych

GRUDZIĄDZ 14.5. Trwający od poniedziałku 10-go bm. strajk okupacyjny robotników, zatrudnionych przy robotach publicznych, prowadzonych z kredytów Funduszu Pracy, zaostrza się z dnia na dzień. 12-go bm. o godz. 18-ej strajkujący ogłosili strajk głodowy, wywieszając na okupowanych miejscach pracy czarne sztandary z trupimi głowami, symbole strajku głodowego.

Blisko 1.000 okupantów trwa na terenach strajkowych dniem i nocą. Ulokowali się w jamach ziemnych, względnie w doraźnie wykonanych budach z desek lub gałęzi i wiklin. Strajkujący domagają się podwyżki płac i powiększenia ilości dni pracy do 6-ciu w tygodniu. Dotąd byli zatrudnieni przez 3 dni w tygodniu za wynagrodzeniem 2.20 zł dziennie..

Mieszkańcy żywo interesują się dolą strajkujących.

W czwartek w godzinach wieczornych zarząd miejski m. Grudziądza, działający przez p. Stołowskiego, naczelnika wydziału budowlanego ogłosił, iż wszystkich tych, którzy przystąpili do strajku uważa za zwolnionych z pracy i „wzywa do natychmiastowego opuszczenia miejsc pracy". Strajkujący postanawiają nie reagować na to wezwanie.

Służba miejscowego szpitala przygotowuje się już do ratowania przyszłych ofiar głodówki.

## Pełna tabela loterii w drugim wydaniu

### Wielka afera przemytnicza

## 700 tys. zł nielegalnie wywędrowało poza granice Polski

**Prokurator sądu okręgowego w Katowicach ukończył dochodzenie w sensacyjnej aferze dewizowej której bohaterem jest inżynier-mechanik żyd, Izydor Drucker, współwłaściciel firmy fabryka rowerów „Silesia" w Katowicach.**

**Władze otrzymały poufne informacje, że Drucker zajmuje się przemytem walut do Niemiec. Po pewnym czasie władze otrzymały dodatkowo odbitkę fotograficzną wyciągu konta z „Dresdner Banku" w Bytomiu, na nazwisko Druckera, z którego wynikało, że z konta tego Drucker przelewa setki tysięcy złotych do banków holenderskich i palestyńskich.**

**Wszczęte dochodzenie wykazało, że Drucker bardzo często przekraczał granicę polsko-niemiecką w Łagiewnikach-Wschód i przemycał do Niemiec pieniądze w walucie angielskiej, holenderskiej, szwajcarskiej i polskiej.**

**Ogółem przemycił on od maja 1936 r. do września 1937 r. 658.864,08 zł. Po przemyceniu okazywał na granicy pieniądze urzędnikom niemieckim i dlatego mógł następnie przemyconą walutę bez żadnych przeszkód wysyłać poza granice Rzeszy.**

### Jasno i otwarcie

## Widma średniowiecza

*(w) Telegramy z Austrii donoszą, że studenci hitlerowscy na rynkach miejskich rozpalają stosy i palą na nich demonstracyjnie dzieła autorów katolickich oraz obrońców odrębności austriackiej. To samo działo się poprzednio w Niemczech, gdy Hitler dochodził do władzy.*

*Stają przed nami na nowo, bezpowrotnie zdawałoby się, zasnute pyłem wieków obrazy średniowiecza, kiedy w fanatyzmie walk religijnych tępiono się wzajem ogniem i mieczem. Roznamiętnione do czerwoności tłumy nie znały żadnej tolerancji, lecz z zaciekłością bez granic usiłowały obrócić w popiół nawet myśli przeciwnika.*

*Jak dawniej kwestie wiary, tak teraz różnice polityczne poglądów na państwo i rolę w nim człowieka, rozbudzają namiętności mas. Wypowiedziano wojnę swobodzie myśli, wygnano precz wszelką tolerancję. Kto ma władzę w ręku, zmusza innych do wyznawania takich poglądów, jakie sam uważa za słuszne. Wskrzeszono dawne hasło: cuius regio, eius religio — czyje panowanie, tego religia!*

*Przypominają się bezwzględne słowa kalifa Omara, który kazał spalić bezcenne skarby biblioteki Aleksandryjskiej, mówiąc: „Albo dzieła te zawierają to, co jest w Koranie, w takim razie są zbyteczne, albo też zawierają to, czego tam nie ma, a w takim razie są szkodliwe"*

*Wraca z powrotem ciasnota pojęć i zacietrzewienie. Skoro ktoś jest przeciwnikiem — to nie ma racji i kwita. Po co obarczać jeszcze mózgownicę balastem jego poglądów! A wszelka krytyka zaciemnia tylko jasność i wyrazistość przekonań, hamuje rozpęd działania.*

*Tyle krwi przelane zostało dla zdobycia swobód obywatelskich, aby teraz znów deptać je i uważać za szkodliwy przeżytek. Umieli cenić je tylko ci, co je z trudem zdobywali. Dziś swoboda myśli niepotrzebna jest zupełnie tym, co w ogóle nie chcą myśleć. Swoboda słowa drukowanego nie obchodzi wcale tych, co do czytania nie mają żadnej ochoty.*

*Wszak i słońce ma swoje zaćmienia. Przychodzą czasy, kiedy najoczywistsze prawdy przestają ludziom przyświecać. Ale okresy ciemnoty muszą zniknąć. Oby tylko zbyt wiele szkód nie wyrządziły!*

MIRA i mistrz GLINKA w CORDIALU Nowy Świat 58

Fenomenalne zjawisko Medium

oraz bogaty program artystyczny: ANINA MOHAMED - Egipcjanka — DUET ADRIAN — WANDA CEZARSKA. Największa ilość TANCEREK jest tylko w CORDIALU. — Lokal czynny do rana. (t 39)

# Sąd nad hrabiną Wielopolską

(Dokończenie ze str. 1-ej)

nym męstwem, lecz w końcu była już tak wyczerpana nerwowo, że nie zastanawiała się nawet nad tym co mówi. W tym czasie gra słów odegrała poważną rolę.

Tymi sposobami przesłuchujący „utwierdzili się" w swych przypuszczeniach. Teraz dopiero wyfrunęły pierwsze jaskółki, oznajmiające o aresztowaniu hr. Wielopolskiej przez „Gestapo". Naturalnie wiadomość przyfrunęła do Polski.

Rozpoczęte przez warszawskiego adwokata starania dla uzyskania jakichkolwiek bliższych szczegółów, spełzły na niczym. Jest wprost niemożliwością, by w sprawie zdrady stanu w Niemczech mógł być obrońcą adwokat zagraniczny. Nawet przy uzyskaniu zezwolenia na przyznanie obrońcy krajowego robią władze niemieckie jak najdalej idące trudności.

Wszelkie listy, które hrabina wysyłała z więzienia przechodziły przez cenzurę i gdy tylko znajdowało się w ich treści coś, co nie podobało się władzom, uwięziona otrzymywała lakoniczną wiadomość o skonfiskowaniu listu, umotywowaną ujawnieniem szczegółów śledztwa. Toteż wszystkie listy hrabiny nadeszłe do Polski zawierały tylko suche zapytania, dotyczące spraw czysto rodzinnych.

O szczegółach sprawy hr. Wielopolskiej nie wolno nawet było pisać po zamknięciu śledztwa.

## Akt oskarżenia

Po 9 miesiącach pobytu w więzieniu śledczym, które dla młodej kobiety i przy tym arystokratki, wychowanej w komforcie i dobrobycie, było jednym wielkim cierpieniem, wyznaczono wreszcie termin rozprawy. Na około miesiąc przed rozprawą wręczono hrabinie akt oskarżenia, na którego tytułowej stronie widniało wybite pieczątką słowo „geheim" — tajne. Akt oskarżenia obejmował kilkadziesiąt stron pisma maszynowego, na zaznajomienie się z którym pozostawiono hrabinie termin 5-dniowy. W tym też czasie mogła się ona porozumieć z adwokatem i omówić z nim sposób obrony. Jeszcze raz na 5 dni przed samą rozprawą otrzymała oskarżona ponownie akt oskarżenia dla przypomnienia sobie jego brzmienia.

Następuje dzień rozprawy przed „Volksgerichtshof'em". Składał on się z samych wojskowych, a przewodniczył mu prezydent senatu. Trybunał Ludowy działa w trybie doraźnym. Oskarżał „Oberreichsanwalt" (przewodniczący najwyższej władzy prokuratorskiej w Rzeszy).

## Rozprawa i wyrok

Na rozprawę wysłało również swego przedstawiciela ministerstwo spraw wojskowych Rzeszy. Oczywiście cały przewód odbywał się przy drzwiach zamkniętych Obrońca mimo najlepszych chęci nie mógł należycie bronić swej mandantki, gdyż z góry miał poufny nakaz od władz ograniczenia się w wywodach najwyżej do trzech minut. Po krótkiej naradzie Trybunał ogłosił wyrok, skazujący hr Wielopolską na dożywotnie ciężkie więzienie. Należy nadmienić, że w tych okolicznościach dożywocie przysługuje tylko obcokrajowcom, obywatel zaś niemiecki skazany byłby niewątpliwie na karę śmierci przez ścięcie toporem.

Po rozprawie przewieziono skazaną hrabinę z powrotem do więzienia w Moabicie, skąd w poniedziałek odstawiona została na tymczasowy pobyt do więzienia w Charlottenburgu. Stamtąd już władze więzienne komunikują się z ciężkim więzieniem kobiecym w Jauer. Gdy tylko znajdzie się wolne miejsce, niezwłocznie hr. Wielopolską tam przetransportują.

## Rachunek za pobyt w więzieniu...

W więzieniu w Charlottenburgu oczekuje hrabinę niespodzianka w postaci rachunku, na którym wyliczone będą do zapłacenia następujące pozycje: koszta za rozprawę, koszta utrzymania i mieszkania w więzieniu śledczym w Moabicie, koszta podróży uwięzionej, koszta rozmów telefonicznych, prowadzonych przez urzędników wywiadu w jej sprawie itp. Z ogólnej sumy rachunku potrącone będą kwoty, przesłane hrabinie do więzienia przez rodzinę.

O jakimkolwiek ułaskawieniu jej nie może być mowy, a z podobnym wnioskiem wystąpić można dopiero co najmniej po 15-letnim odbyciu kary. Jeśli zaś chodzi o wymianę, to według obowiązujących przepisów mogłaby hr. Wielopolska wchodzić w rachubę jedynie po 3-letnim odcierpieniu kary.

## Min. propagandy w Polsce

W kołach politycznych i gospodarczych kolportowane są wiadomości o spodziewanym w najbliższej przyszłości powołaniu do życia nowego ministerstwa propagandy.

Realizacja tego projektu wymagałaby przyjęcia specjalnej ustawy.

## Pokój zależny od... prowokacji lub wypadku

(Dokończenie ze str. 1-ej)

go uważa chwilę obecną za nieodpowiednią do podejmowania ryzykownych posunięć w jakiejkolwiek części Europy.

Natomiast von Ribbentropp oświadczyć miał ambasadorowi angielskiemu, że tylko w wypadku przelania krwi w Sudetach — kanclerz Hitler widziałby się zmuszonym do bezzwłocznej interwencji.

Otóż przelew krwi może być spowodowany pierwszą lepszą prowokacją elementów wewnętrznych lub zainteresowanych, lub też nastąpić może po prostu przypadkowo wskutek wydarzenia wywołanego przez jakąś nieodpowiedzialną jednostkę. Nie ulega jednak wątpliwości, że energiczne stanowisko dyplomacji francusko - angielskiej wpłynąć może również na ograniczenie do minimum możliwości prowokacji. (A)

## Modły pod groźbą siekiery
## Piekielny wyczyn szaleńca

W cegielniach podwarszawskich przez cały prawie rok, z wyjątkiem gorących nocy upalnego lata, sypiają na piecach włóczędzy i złodzieje. Policja czasami kogoś tam z poszukiwanych ułowi. Nocy onegdajszej w cegielni Zofiówka koło Błonia spał Kazimierz Jędrzejczak, zdradzający objawy choroby umysłowej. W cegielni tej również tej nocy spali Adolf Kucharski i Kazimierz Drypka.

Koło północy Jędrzejczak nagle przebudził się i zeszedł z pieca. Inni „lokatorzy" cegielni nie przypisali temu zbytniej wagi. Tymczasem Jędrzejczak zakradł się do komórki jednego ze strycharzy i wyniósł stamtąd siekierę. Wrócił na piec i obudziwszy Kucharskiego oraz Drypka, zażądał natychmiastowego głośnego odmawiania modlitw na klęczkach. Przerażeni mężczyźni spełnili polecenie szaleńca, gdyż ten stał nad nimi z siekierą grożąc śmiercią. Żaden z nich nie odważył się wystąpić do walki z szaleńcem, by mu odebrać siekierę.

Głośne modły trwały do samego rana. Potem Jędrzejczak rozkazał im powstać i gimnastykować się, wreszcie zmusił do boksu. Sposób wykonania rozkazu nie podobał się Jędrzejczakowi i dopadłszy do Drypki zadał mu cios w głowę ostrzem siekiery. Drypka upadł z rozłupaną czaszką brocząc krwią. Następnie szaleniec rzucił się na Kucharskiego, który zaczął uciekać. Szaleniec dogonił go i uderzeniem obuchem w głowę zabił na miejscu.

Po dokonaniu zbrodni Jędrzejczak porzucił siekierę i udał się w kierunku Sochaczewa. Ranionego Drypkę odwieziono do szpitala. Za zbiegłym mordercą zarządzono pościg.

## „Głos Poranny" skarży „Orędownika"
### o zniesławienie swego korespondenta z Paryża

Wczoraj sprowadzono pod eskortą policyjną do sądu okręgowego red. odpowiedzialnego „Orędownika" Władysława Maciąga, który oskarżony został przez korespondenta „Głosu Porannego" p. J. Hermana-Halamskiego o zniesławienie.

W jednym z numerów „Orędownika" zamieszczono artykuł, w którym zarówno zespół redakcyjny „Głosu", jak i korespondenta paryskiego Halamskiego nazwano komunistami. Proces odroczono do czasu rozpatrzenia sprawy „Głos Poranny" kontra „Orędownik".

Red. Maciąg dotychczas przebywa w areszcie w związku z zamieszczeniem przez „Orędownik" komunikatu o „czwartku rozrywkowym" w dniu 12 bm., tj. w dniu rocznicy śmierci marsz. Piłsudskiego.

## 301 przemytników przytrzymano w ciągu miesiąca

CHORZÓW, 14.5. Na odcinku okręgowego inspektoratu straży granicznej w Chorzowie przytrzymano w miesiącu kwietniu rb. 301 przemytników, przeciętnie zatem dziennie 10.

## Pracownicy umysłowi za obronnością kraju

Min. spraw wojsk. gen. Kasprzycki przyjął delegację centralnej komisji porozumiewawczej z prezesem Józefkowiczem na czele.

Delegacja przedstawiła uchwały kongresu w sprawie sił zbrojnych państwa, deklarując swoją współpracę nad podniesieniem obronności kraju

## „Gauleiter Foerster besuchte Oberst Beck"
### Prasa gdańska o wizycie p. Foerstera w Polsce

GDAŃSK, 14.5. Prasa niemiecko - gdańska donosi dziś na naczelnych miejscach o podróży po Polsce kierownika partii narodowo - socjalistycznej w Gdańsku „Gauleitera" Foerstera, w towarzystwie kilku senatorów gdańskich.

Jakkolwiek podkreślany jest nieoficjalny charakter tej podróży, to jednak ze strony niemieckiej zwraca się wielką uwagę na fakt odbycia rozmowy między min. Beckiem a „Gauleiterem" Foersterem, który nie jest przecież w Gdańsku, poza politycznym charakterem swej pracy — osobistością oficjalną.

„Danziger Vorposten" wiadomość o audiencji, udzielonej przez min. Becka p. Foersterowi opatruje tytułem: „Gauleiter Foerster besuchte Oberst Beck" (Gauleiter Foerster odwiedził pułk. Becka).

## Nielegalny wyrób zapalniczek w warsztatach PKP

Władze kolejowe zwróciły uwagę, iż w zakładach ślusarskich warsztatów PKP wyrabiano pokryjomu zapalniczki, które następnie kupowali pracownicy PKP.

W związku z tym wydano okólnik upominający o zakazie kupowania nielegalnie wyrabianych zapalniczek i o grożących z tego tytułu sankcjach.

Niezależnie od kary 6-krotnej grzywny od nominalnej opłaty za stemplowanie zapalniczki, wytaczane będą niesumiennym pracownikom kary dyscyplinarne.

DZIŚ
w teatrze Wielka Rewia Karowa 18
PREMIERA
najweselszej komedii J. Feudeau
OPIEKUJ SIĘ AMELIĄ!...
H Różańska, K. Skalska, Ina Benita, A. Fetuer, Igo Sym, J. Orwid, W. Ruszkowski, Z. Regro
L. Nesterówna. W. Zawiszanka. S. Betcherowa. W. Neubelt. W Zdanowicz. Z. Czerwiński. W Rapack W. Lasocki. W. Kieszczyński. R. Misiewicz. Cz. Zbierzyński. Z. Michałowski
Reżyser E. Chaberski
Dekoracje: J. Galewski
eWelacyjna zniżka cen d 85 gr do 4.70
Początek godz. 8.15 w.

CASINO
Niebywały sukces
PRZYGODA W PARYŻEM
The Great Garrick
BRIAN AHERNE
OLIVIA DE HAVILLAND
(k 5)

SFINKS Senatorska
Nasze ceny: 75 gr. 1 zł.
LEKARZ PIĘKNYCH KOBIET
w rol. Lorata Jung i Warner Bagsta
(k 11)

ROMA P. 5, 7, 9
ZA CUDZE WINY
(k 9)
W przerwach koncert

TEATR ELITE (k 7)
JEJ PIERWSZY BAL
POD TWOIM UROKIEM

TON Puławska 3.
p. 5,10 7,10 9,10
BRUTAL
W roli głównej
WIKTOR MACLEGEN

CENY gr. 75 zł. 1.-
FILHARMONIA
KSIĄŻE X
(k 10)

COLOSSEUM pocz. 3, 5, 7.
MOCNI LUDZIE
(k 6)

Kapelusze na każdą porę
J. Młodkowski
Pl. 3 Krzyży 13. Marszałkowska 92

DZIŚ w KAUKASKIEJ
rendez-vous przy
WINIE i KOLACJI
Dolne salony Filharmonii Jasna 5
(t 1)

HOLLYWOOD
HOŻA 29
SZEIK
z Romanem Nowaro
(k 2)

kino CZARY
CHŁODNA 29
SERCE i SZPADA
oraz GRA ŻYCIA (k 1)

KOMETA CHŁODNA 49
24 GODZINY MIŁOŚCI
i rewia
(k 3)

Niedziela 15 bm.
w Ogrodzie Zabaw „STO POCIECH"
WALKA z BYKIEM
Bezpłatnie na otwartej scenie ogrodowej o godz. 6 i 9 wieczorem
Trio CARMEN i TORROS
słynna parodia walki z bykiem. Sensacja! Huragany śmiechu!
TADEUSZ FALISZEWSKI
znakomity piosenkarz w najnowszych przebojach.
FLICK i FLACK duet komiczno - akrobatyczny.
Wejście do ogrodu tylko 25 groszy, młodzież i wojskowi (szeregowcy) 15 gr.

## Japończycy bombardują miasta i wsie

# Chińczycy atakują na całym froncie

### Półtora miliona sierot skazanych na śmierć głodową

HANKOU, 14.5. W północnych Chinach, od ósmego maja boje toczą się na lewym skrzydle około Dahan-Hou o 14 kilmotrów od Czinin. W okolicy tej japońskie dowództwo zrgupowało poza 13-to tysiącznym korpusem, artylerę, lotnictwo, czołgi i oddziały chemiczno - gazowe.

Wojska chińskie rozpoczęły ofensywe na południu prowincji Szansi.

Bitwa się toczy w okolicy Datun. Chińczycy posunęli się znacznie naprzód i obecnie znajdują się o 10 km. od Juntsi.

Podczas ostatnich bitew Japończycy stracili przeszło 5.000 rannych i zabitych. Ostatki rozbitych wojsk japońskich wycofują się pośpiesznie w kierunku na Dun-Janguan i Liczen. Po ich odejściu południowo-wschodni kraniec Szantungu będzie wolny od nieprzyjaciela.

Przedwczoraj wojska chińskie, operujące w południowej części prowincji Sejuan wzięły po zaciętym szturmie miasto Fynczen.

W Chinach środkowych toczy się zacięta walka z wojskami japońskimi, napierającymi od Gujua w dół rzeki Gohe na Manczan. W okolicy tej operuje 100-tysiączna armia japońska. Udało się jej okrążyć miasto Maczan, przy tym straciła kilka samolotów zestrzelonych przez chińską artylerię zenitową.

W rejonie Szan-jao oddziały chińskie uderzyły niespodziewanie na japońską grupę. Japończycy cofnęli się tracąc 500 ludzi i dużo sprzętu wojennego.

Bitwa w okolicy Hanczszou trwa nadal. Chińskie wojska okrążyły Haj nin i Haj-jan. Jedna z kolumn chińskich atakowała Pingu. Trzy dni temu japońscy lotnicy zbombardowali Dunguan, Tsenczen i Bolo (na wschód od Kantonu).

Wczoraj lotnicy japońscy pięciokrotnie bombardowali Sujtszou. Na miasto zrzucono przeszło 200 bomb, burząc doszczętnie 4.000 domów i zabijając 300 osób.

HANKOU, 14.5. Tutejsze pisma alarmują opinię publiczną wiadomością, że skutkiem japońskiego najazdu zostało się około półtora miliona zupełnych sierot w wieku do lat 15.

Dzieci te straciły rodziców wśród ciągłych walk i obecnie czeka je śmierć głodowa jeśli chińskie władze nie zaopiekują się nimi.

## Ambasador Raczyński w Warszawie

W kołach politycznych rozeszła się pogłoska, że do Warszawy przybył, wezwany z Londynu, ambasador R. P. przy rządzie brytyjskim — hr. Raczyński.

## Polski lot przez Atlantyk już się rozpoczął

NOWY JORK, 14.5. Major Makowski wraz z 4-ma towarzyszami wystartował w piątek z lotniska w Los Angeles do lotu przez Mexico City, kanał panamski, Chile, ponad Andami do Buenos Aires, a dalej do Natalu, gdzie nastąpi start do lotu ponad południowym Atlantykiem i dalej do Europy.

Dwumotorowy samolot mjra Makowskiego, rozwijający 362 km na godzinę jest wyposażony w radiostację, urządzenia do ślepego pilotażu oraz posiada „robota" czyli pilota automatycznego. Ogólna długość trasy, jaką zamierza przebyć mjr Makowski, wynosi około 24000 km. Przy starcie samolot zabrał 3500 litrów paliwa. Samolot przystosowano specjalnie do lotów długodystansowych przez dobudowanie dodatkowych zbiorników.

## Krewny dwóch dygnitarzy oskarżony o łapownictwo

LWÓW 14.5. Głośna afera w dyrekcji kolejowej o pobieranie łapówek za awanse i wyrabianie posad nie może dotąd znaleźć epilogu w sądzie. W pierwszej instancji zasądzono członków szajki radcę Wiktora Kołodzieja i dra Wawrę po 2 lata więzienia, a robotnika kolejowego Bednarza na 4 lata więzienia.

Skazani wnieśli apelację, lecz zanim wyznaczono rozprawę dr Wawro i Bednarz zmarli.

Wynik procesu budzi ogólne zainteresowanie ze względu na osobę Kołodzieja, którego rodzony brat noszący obecnie nazwisko Grodowski jest starostą w Przemyślanach, a szwagier inż. Leon Kazubski jest wysokim urzędnikiem w min. komunikacji.

### Okólnik Kongregacji Seminariów

## potępił ustrój totalny

### Represje wobec katolików w Niemczech

RZYM, 14.5. Jak już donosiliśmy, papież Pius XI w chwili przyjazdu Hitlera do Rzymu, potępił fakt wywieszenia na placach i ulicach Wiecznego Miasta dwóch krzyży: prawdziwego i nieprawdziwego, tj. swastyki. Ponadto dziekan korpusu dyplomatycznego w Rzymie ks. kardynał Duca-Borgongini odmówił wzięcia udziału w uroczystościach na cześć Hitlera. Zmusiło to rząd włoski do odwołania zaproszeń na te uroczystości rozesłanych do członków korpusu dyplomatycznego. Oficjalny organ watykański „Osservatore Romano" przemilczał całkowicie wizytę Hitlera w Rzymie.

W tym samym czasie, co nie było przypadkowym, mons. Ruffini, sekretarz Kongregacji seminariów papieskich rozesłał okólnik do wszystkich katolickich uniwersytetów, potępiający rasistowską doktrynę, którą określił jako „fałszywą wiedzę i bezwstydną kalumnię" Okólnik zawiera nadto druzgocącą krytykę wychowania narodowo - socjalistycznego i totalnego ustroju, jako sprzecznych z wolnością i z odwiecznymi zasadami chrześcijańskimi.

Stanowisko Stolicy Apostolskiej wywołało wybuchy wściekłości wśród kierowniczych kół narodowo - socjalistycznych. Rezultaty są już widoczne, nadchodzą bowiem wiadomości o akcji hitlerowskiej, która nosi charakter wybitnie odwetowy. Konfiskuje się pisma katolickie i stosuje się represje wobec szkół katolickich w Niemczech.

Niewykle ciekawym i charakterystycznym przyczynkiem dla oświetlenia obecnych stosunków niemiecko-watykańskich jest wiadomość „Daily Mail" z Rzymu, że do muzeum i wszystkich galerii watykańskich nie wpuszcza się niemieckich turystów no szących opaski ze swastyką.

Podróżuj LOTEM

## Nowa odezwa Str. Ludowego

W związku z świętem ludowym Str. Lud. wydało odezwę, w której m. in. czytamy:

„Milionowe rzesze chłopskie pod zielonymi sztandarami Str. Ludowego zamanifestują swą jedność i siłę polityczną, wyrażą swą gotowość do dalszej zbiorowej pracy oraz walki o prawo i sprawiedliwość, okażą swą wolę współgospodarzenia w państwie"

Odezwa wzywa, aby ludowcy nie dawali posłuchu „wrogom sprawy ludowej, którzy będą odmawiać lub odstraszać od udziału w tym święcie".

## Dymisja rządu belgijskiego

### Min. Spaak tworzy nowy gabinet

BRUKSELA, 14.5. Rząd premiera Jansona podał się do dymisji. Król dymisję przyjął i powierzył utworzenie nowego gabinetu min. spraw zagr. Spaakowi.

Desygnowany premier oświadczył dziennikarzom, że zamierza utworzyć gabinet, w którym byłyby reprezentowane wszystkie kierunki polityczne, posiadające swych przedstawicieli w poprzednim gabinecie. Nowy gabinet będzie wszakże składał się z mniejszej ilości ministrów. Min. Spaak oświadczył, iż będzie usiłował utworzyć rząd względnie szybko, tak aby mógł on stanąć przed parlamentem w przyszły wtorek. W piątek wieczorem min. Spaak porozumiał się telefonicznie z kilkoma politykami oraz spotkał się z b. premierem Jansonem.

## Żydzi wiedeńscy zapłacili kontrybucję

### Emigracja żydowska z Austrii

WIEDEŃ (Tel. wł.) Tutejsza żydowska gmina wyznaniowa zapłaciła od czasów Anschlussu kontrybucję w wysokości 865.000 RM, złożonych do dyspozycji władz hitlerowskich.

Jednocześnie w kołach polityczncych rozeszła się pogłoska, że pomiędzy gminą żydowską Wiednia a „Gauleiterem" Austrii Buercklem nastąpiło jakoby porozumienie co do stopniowej emigracji żydowskiej z b. Austrii do państw ościennych.

## Nie do Rzymu, a do Berlina wyjedzie ambasador Noel

W związku z podaną przez prasę wiadomością, że ambasador francuski w Warszawie p. Noel zostaje przeniesiony do Rzymu — dowiadujemy się, że informacja nie jest zupełnie ścisła.

Wprawdzie na Quai d'Orsay rozważana jest jakoby sprawa zmiany przed stawicieła Francji w Warszawie, jednak pozostaje to w związku z projektowanym przeniesieniem dotychczasowego ambasadora francuskiego w Berlinie p. Francois Poncet'a na nie obsadzoną od półtora roku placówkę przy Kwirynale.

Na miejsce amb. Poncet'a miałby być przeniesiony p. Noel, a to z uwagi na jego wybitną znajomość stosunków w środkowej Europie.

## Nowy prokurator objął urzędowanie

W piątek objął urzędowanie nowy prokurator sądu okręgowego Rauze. Prokurator Rauze występował razem z obecnym min. Grabowskim, jako oskarżyciel publiczny w procesie brzeskim. Dotychczas piastował on stanowisko prokuratora w sądzie okręgowym w Radomiu.

## Dzielny ksiądz uratował Najśw. Sakrament z płonącego kościoła

GRUDZIĄDZ, 14.5. W miejscowości Bzowo pod Świeciem wybuchł nocny pożar w kościele katolickim. Po otwarciu kościoła stwierdzono, że główny ołtarz znajduje się w ogniu. Proboszcz ks. Lipiński nie zważając na niebezpieczeństwo wszedł z narażeniem życia do płonącego kościoła i uratował tabernaculum z Najśw. Sakramentem. Ks. Lipiński odniósł lekkie obrażenia.

Pożar powstał wskutek nieostrożności ministrantów, którzy zapruszyli ogień pod ołtarz podczas rozpalania kadzidła. Ołtarz spłonął, a dzięki pomocy mieszkańców i straży pożarnej kościół uratowano.

### Odznaczenie dziennikarzy

Za usługi na polu pracy organizacyjnej w dziennikarstwie odznaczono Złotym Krzyżem Zasługi redaktorów Hieronima Wierzyńskiego, Stefana Grosterna i Medarda Kozłowskiego w Warszawie, Srebrnym Krzyżem Zasługi Wacława Górnickiego w Gdyni.

### „Sprawa abisyńska wstrząsnęła sumieniem świata"

## Rozdźwięki nad Lemanem

Telefonem od własnego korespondenta.

PARYŻ, 14.5. Dramat abisyński dalej jest od epilogu. Abisynia pozostaje członkiem Ligi — przynajmniej do zgromadzenia wrześniowego.

To, co się stało onegdaj było tylko przyznaniem i to jedynie przez przewodniczącego Rady — min. łotewskiego, każdemu państwu prawa uznania lub nieuznania podboju Abisynii przez Włochy. Nie było żadnego głosowania i nie było żadnej jednomyślności. — Przeciwnie, kilka państw wypowiedziało się przeciwko legalizacji czynnej napaści na państwo niezależne.

Wśród państw protestujących wymienić należy (oprócz Rosji) Boliwię, Chiny i dominium angielskie Nową Zelandię. W dodatku postępowanie wielkich mocarstw spotyka się nadal z surową krytyką znacznej części opinii publicznej Anglii i Francji.

Na podstawie głosów prasy można stwierdzić, że SPRAWA ABISYŃSKA BEZ WZGLĘDU NA TO, JAK ZOSTANIE OSTATECZNIE ZAŁATWIONA, NALEŻY DO TYCH, KTÓRE WSTRZĄSNĘŁY SUMIENIEM ŚWIATA. (A.).

## Nowy rząd „węgierskiego Schachta" przerwie sielankę hitlerowską na Węgrzech

BUDAPESZT, 14. 5. Po krótkim posiedzeniu Rady Ministrów premier Daranyi przedłożył regentowi Horthy'emu dymisję całego gabinetu. Regent dymisję przyjął, przyjął również propozycję, aby tworzenie nowego gabinetu powierzono prezydentowi Banku Emisyjnego, min. gospodarstwa Imredy'emu, zwanego popularnie „węgierskim Schachtem".

Premier Imredy przedstawił regentowi listę nowego gabinetu, której skład jest następujący:

Premier — Bela Imredy, który tymczasowo objął tekę ministra handlu, minister spr. wewn. — Franciszek Keresztes-Fischer, b. minister spraw wewnętrznych w rządzie Goemboesza i dotychczasowy prezes banku węgierskiego, spraw zagranicznych — Kolman Kanya, obrony narodowej — jen. Eugeniusz Ratz, dotychczasowy szef sztabu generalnego, oświaty — Paweł Teleki, profesor uniwersytetu, b. premier, finansów — Remaenyi Schneller, sprawiedliwości — Edmund Mikecz, przemysłu — Geza Bornetisza, rolnictwa — Aleksander Stranyavszky, przewodniczący izby poselskiej i minister bez teki — Balint Homan.

Gabinet premiera Imredy'ego, który należy uważać za gabinet regenta Horthy'ego będzie uprawiał politykę silnej ręki, a aktywność swą zwróci przeciw prawicowym radykałom. Niemcy nie są specjalnie zadowoleni z tej zmiany rządu na Węgrzech, wydaje się bowiem wykluczonym, aby projekt unii celnej z Rzeszą, który za proponował w parlamencie jeden z posłów mógł się stać przedmiotem dyskusji w nowym składzie ministrów.

Od nowego rządu oczekuje się, iż położy on kres agitacji węgierskich narodowych socjalistów, która po przyłączeniu Austrii do Rzeszy przybrała na sile.

Kierunek węgierskiej polityki zagranicznej nie ulegnie zmianie. Minister Kanya tekę spraw zagranicznych zatrzymał.

## Marsz bezrobotnych z Radomia na Warszawę

RADOM 14.5. (Tel. wł.) — Wśród bezrobotnych radomskich od trzech dni widać duże zdenerwowanie. Przed Funduszem Pracy, starostwem i magistratem odbyły się demonstracje. Onegdaj zebrał się tłum około 350 osób z mężczyzn i kil kunastu kobiet z dziećmi na ręku i wyruszył do Warszawy.

Bezrobotni zamierzali interweniować u władz centralnych o uruchomienie robót.

Zamiar ten spełzł na niczym, gdyż zaraz za Radomiem demonstrantów zatrzymano.

## Oszczerstwo za sto złotych

Swat Dawid Tombak z ul. Gęsiej 39 nie był zadowolony z wynagrodzenia za skojarzenie narzeczeństwa między Abramem Nudem i Dorotą Strom. Mimo, że otrzymał sowite honorarium zarówno od kawalera jak i od panny, Tombak zażądał dodatkowo jeszcze stu złotych od panny. Strom odmówiła. Wówczas swat chcąc się zemścić zatelefonował do Nuda incognito zawiadamiając go, że jego narzeczona ma bardzo paskudną przeszłość.

Nud nie uwierzył i zaczął dochodzić kto był sprawcą złośliwego telefonu. Wykrycie go nie przedstawiało zbytnich trudności, bowiem swat gro ził pannie zemstą, przy tym chwalił się przed znajomymi ze swego telefonicznego „kawału" W rezultacie pan na wniosła przeciwko Tombakowi skargę o oszczerstwo

A wszystko za jedne sto złotych.

## Echa poznańskich uroczystości

# „Lepszy przydział kredytów niż słodkie słówka"

W związku z ostatnimi mowami ministrów w czasie ich wizyt w Poznaniu, słusznie pisze „Dziennik Bydgoski":

„Możemy zapewnić kogo należy, że Wielkopolanie jak i Pomorzanie obojętni są na komplementy. Pochwały, o ile są słuszne i nie grzeszą przesadą uroczystościową, będą zawsze przyjęte z należytą rezerwą, czasem jako dowód zrozumienia istotnych wartości ludności dzielnic zachodnich. Jeżeli zaś zmierzają do brania na lep w określonym celu, odniosą skutek — ujemny. Nie ma głupich — mówi przeciętny Wielkopolanin. Dziś nas wychwalacie, a jutro czyny wasze świadczyć będą, że wcale tak bardzo nas i zdolności naszych nie podziwiacie, jak przy uroczystych okazjach twierdzicie. Poznań np. wolałby usłyszeć od ministra Romana, że on, a nie Warszawa, urządzi przyszłą wystawę wszechpolską. Cała Wielkopolska razem z Pomorzem wolałaby lepszy przydział kredytów z funduszów publicznych niż słodkie słówka. Osobliwie z Funduszu Pracy, a także z Banku Gospodarstwa Krajowego i Powiatowej Kasy Oszczędności. Wiadomą przecież jest rzeczą, że dzielnica zachodnia najlepiej płaci podatki, a najmniej jest uwzględniana przy rozdziale rozmaitych kredytów. Nie jest też tajemnicą, że życie gospodarcze w Zachodniej Polsce upada — nie z winy pracowitej i ofiarnej ludności. Przykładem sam Poznań, którego okres świetności należy do przeszłości.

Premier Składkowski, gdy mu przedstawiciele bojowników o wolność przedstawili swoje żale na upośledzenie Wielkopolan, powiedział: „szlag może człowieka trafić". Tak jest, ale również szlag może człowieka trafić, gdy mowy poznańskie stają w rażącej sprzeczności z czynami. Toć np. minister Świętosławski umiał w Poznaniu przemawiać podczas zjazdu katolickiego jak przykładny katolik, a w Warszawie hołubi Związek Nauczycielstwa Polskiego. Gen. Skwarczyński mówił w Poznaniu o zażydzeniu stanu mieszczańskiego, ale nie słyszeliśmy jeszcze, żeby w Warszawie podjął odpowiednią akcję przeciw panoszącemu się żydostwu. Co więcej, zdecydowanie antysemicka grupa „Jutra Pracy" opuściła szeregi jego organizacji. Nie jest to chyba bez kozery".

## Od warsztatu do warsztatu

# Zimna krew i rozwaga

## Na krawędzi 14 piętra pracuje blacharz budowlany

Plac Napoleona.

Na krawędzi 14 piętra drapacza chmur, na drabince sznurowej wisi człowiek.

Przechodnie tłumnie zatrzymują się. Spojrzałem w górę.

Dech zamiera w piersi na sam widok.

Co on tam robi? — nasuwa się na myśl. Przecież to ekwilibrystyka cyrkowa — nie, to po prostu czeladnik blacharski reperuje rynnę deszczową, która gdzieś na wysokości trzynastego i pół piętra pękła i woda zacieka niszcząc tynk.

Na samą myśl, kręci się w głowie, a ten rzemieślnik z narażeniem życia siedzi na cieniutkim koleczku drabinki wiszącej i porozumiewa się krzykiem ze swym majstrem najspokojniej wychylającym się bez poręczy z czternastego piętra.

Zimna krew jest nieodzownym warunkiem pracy blacharza budowlanego.

Zainteresowany pracą tych ludzi zwróciłem się do starszego cechu blacharzy budowlanych p. Stanisława M. z prośbą o wyjaśnienie na czym polega praca zawodu blacharzy budowlanych.

### Rozmaitość pracy

W pierwszym rzędzie na robotach blacharskich warsztatowych oraz instalacyjnych na budowach przy kryciu budynków mieszkalnych, muzealnych, kościołów i fabryk.

Ponadto blacharz budowlany wykonywa wszelkie inne roboty, chroniące budynki przed wpływami atmosferycznymi.

I tak: robią rynny, rury deszczowe, rury kominowe, okapy i przedrynny. Blacharz budowlany musi umieć wykonać wszelkie urządzenia blaszane, jak kolanka obiegowe i wylotowe w kominach dymnych, jak również w kominach i przewodach do odpływu powietrza.

Wykonywa redukcje do żeliwnych rur kanalizacyjnych, zbiorniki do rynien, czyli tak zwane „kosze".

Praca blacharza, jakże często nie doceniana, wymaga niezmiernej wytrwałości, a przede wszystkim rozwagi i uwagi.

Ludzie o słabych nerwach nie mogą pracować na robotach czy to przy kryciu dachów, zakładaniu i konserwowaniu ścieków, czy też przy kryciu gzymsów niejednokrotnie na wysokości kilkunastu czy kilkudziesięciu metrów ponad ziemią.

### Blacharz — artysta

Wreszcie zawód blacharski jest jeszcze zawodem artystycznym, wymaga bowiem uzdolnień rzeźbiarskich i plastycznych przy wykonywanych pracach ornamentacyjnych z blachy zarówno przy budowie domów, jak i w szczególności kościołów i innych świątyń.

Praca blacharza budowlanego trwa w roku właściwie sześć miesięcy. W lecie i na jesieni, gdy domy w ciągu wiosny i wczesnego lata dociągane są do szczytów, na jesień kryje się dachem, aby w ciągu zimy nie zaciekły i nie rozleciały się.

Pracą najcięższą i precyzyjną jest w budownictwie krycie dachów blachą miedzianą na kościołach, wymaga bowiem obok znajomości pracy zawodowej i rozróżniania gatunków blachy rodzajów gwoździ i nitów, wreszcie lutowania odpowiednimi gatunkami cyny i cynku.

### Hazard w pracy przyczyną wypadków

Niebezpieczeństwo pracy blacharza polega nie tylko na wypadkach upadków z rusztowań i drabinek, ale także częste są wypadki zakażeń przez skaleczenia, powodujące kalectwo lub śmierć rzemieślnika.

Równie częstymi są wypadki odprysków blachy, gwoździ i opiłków lub iskier z maszynek ogniowych do lutowania.

Zarówno upadki na ziemię, jak i te inne wymienione wypadki przy pracy spowodowane są przeważnie hazardem życia przez naszych czeladników — mówi prezes blacharzy.

Urządzenia ochronne w postaci pasów, rękawic czy okularów bardzo nie chętnie używane są przez blacharzy budowlanych. Pewność siebie, nadmierne lekceważenie i pokonywanie niebezpieczeństw są pasją naszych rzemieślników.

Wprawdzie przejście odpowiedniego przeszkolenia, przenikanie uświadomienia, wpływa nieco na temperamenty blacharskie i coraz częściej spotykamy ludzi przezornych na niebezpiecznych robotach.

A jak się kształtują zarobki blacharzy — pytam.

### Od 4 i pół do 16 złotych

Zarobki. Te są różne. Majstrowie prowadzący samodzielnie roboty zarabiają tyle, ile potrafią wytargować od przedsiębiorcy i zainkasować.

Płace czeladzi są też różne, a to zależne są od rodzaju roboty wykonywanej w bardziej niebezpiecznych warunkach, uzdolnień i umiejętności.

W każdym bądź razie kształtują się od 4,50 zł do 16 zł dziennie.

### Terminatorzy, czeladnicy, mistrzowie

Termin czeladniczy trwa 3 lata, a następnie egzamin w Izbie Rzemieślniczej, po następnych przynajmniej dwu latach nowy egzamin majstrowski czy mistrzowski i dopiero można prowadzić samodzielnie roboty.

Praca blacharza, chociaż jest niebezpieczną i ciężką wymaga dużo energii i wytrwałości, pociąga jednak wielu młodych ludzi.

Zawód blacharski ma wielką przyszłość, jeśli naprawdę ruch budowlany będzie rozwijał się w wielkim tempie, jeśli właściciele domów i budowniczowie, inżynierowie i majstrowie angażować będą do roboty i powierzać je blacharzom chrześcijanom. Może robota ich jest o kilka procent droższa, ale jeśli tak, to z pewnością solidnie wykonaną.

### Bolączki i uprawnienia

A urzędy podatkowe — zdaniem mego rozmówcy — winny bardziej oględniejszym okiem mierzyć dochody blacharskie, obliczając prawdziwy nie zwiększony dochód, bowiem nic w zawodzie blacharskim ukryć się nie da. Jest ono przecież uwidocznione nie tylko w książkach obrachunkowych majstra blacharskiego, ale i jednocześnie w kosztorysach budowli.

Jeśli ktoś pragnie, będąc blacharzem budowlanym bez tragicznego wypadku pracować do starości, musi stosować zasadę „mniej lekkomyślnej odwagi, więcej rozwagi i uwagi".

tek.

# „Naczelna Organizacja Hutnictwa Żelaznego"

## wkrótce ma rozpocząć działalność

W dniu 11 maja rb. minister przemysłu i handlu Roman, przyjął przedstawicieli hutnictwa żelaznego. W imieniu tego hutnictwa prezes Wspólnoty Interesów Wiktor Przedpelski poinformował pana ministra, że polskie hutnictwo żelazne, świadome tych wielkich zadań i pracy, jakie stoją przed nim, postanowiło zrzeszyć się w „Naczelną Organizację Hutnictwa Żelaznego".

Zadaniem organizacji ma być stworzenie warunków, harmonizujących współpracę wszystkich czynników zainteresowanych w produkcji i zbycie wytworów hutnictwa żelaznego.

Jednocześnie został złożony ministrowi projekt statutu mającej powstać organizacji — z prośbą o jego zatwierdzenie.

W celu zapewnienia ciągłości pracy powstającej organizacji, odnośny paragraf statutu przewiduje, że żaden z członków założycieli nie może wystąpić z organizacji przed upływem pierwszych 4 lat. Ponadto huty przyjęły na siebie zobowiązanie, że w powyższym okresie wybór prezesa i wiceprezesa będzie przedstawiany do zatwierdzającej wiadomości ministra przemysłu i handlu.

## Chrześcijańskie Święto pracy

Dzień 15-go maja, jako rocznicę wydania encykliki Rerum-Novarum chrześcijańskie związki zawodowe w Polsce ogłosiły dniem święta pracy.

Encyklika Rerum-Novarum wydana została przez papieża Leona XIII w roku 1891 i zawiera zasadnicze tezy sprawiedliwości społecznej, na jakich winny być oparte stosunki pomiędzy pracownikami a pracodawcami.

Warszawska rada okręgowa chrześcijańskich związków zawodowych w rb. postanowiła święto pracy obchodzić uroczyście.

Rozpocznie się ono zbiórką chrześcijańskich związków zawodowych o godzinie 8 m. 30 rano przy ul. Miodowej 23. O godz. 9,30 odprawione zostanie nabożeństwo w kościele św. Marcina przy ul. Piwnej 11, po czym zgromadzeni przemaszerują do sali teatralnej przy ul. Kredytowej 14, gdzie odbędzie się uroczysta akademia.

## Samowola żydowskiego kapitalisty

# Lokaut w fabryce

## aby wymusić obniżkę płac

Od trzech dni trwa w fabryce wyrobów rymarskich i włókienniczych „Kera" przy ul. Tarczyńskiej, strajk okupacyjny trzydziestu kilku robotników zlikwidowanego działu namiotów.

Fabryka „Kera", należąca do Reichenbauma, a prowadzona przez Kuszela i Sznajdra, otrzymuje zamówienia wojskowe, konkurując z ofertami innych firm niskimi cenami.

Związek zawodowy pracowników przemysłu skórzanego komunikuje nam, że pomimo obowiązującej w tej branży od marca br. umowy zbiorowej zarządcy fabryki w dniu 6 bm. zażądali obniżenia płac robotniczych o 50 proc. motywując to zamówieniem dla armii. Dotychczasowe płace wynoszą 6 do 6.50 zł na dniówkę.

Robotnicy żądania te kategorycznie odrzucili, a delegaci związkowi chcieli rozpocząć rokowania. Fabrykanci sprzeciwili się wszelkim rokowaniom. Robotnicy więc samorzutnie porzucili pracę. Wówczas Sznajder zarządził lokaut działu namiotów, a towar pod eskortą policji wywieziono na prowincję.

Namioty wykonają chałupnicy, którym z kolei fabrykant żydowski zapłaci dziennie 1.50 do 2 zł. Tak więc robotników w Warszawie pozbawia się pracy, obniża jakość towaru, stwarza nieuczciwą konkurencję przy przetargu, pauperyzuje polskich rzemieślników i wzbogaca ludzką krzywdą obcy element w Polsce.

Fabryka „Kera" znana jest również z tego, że nie wypłaca regularnie zarobków robotnikom, ostatnio po 4 tygodniach wypłacono tygodniówki robotnicze na skutek strajku demonstracyjnego 120 robotników w dniu 4 maja br.

W chwili obecnej na podwórzu fabryki obozują strajkujący robotnicy.

# Polskie drewno do Węgier

## Rokowania handlowe polsko-węgierskie

W dniu 12 bm. rozpoczęły się rokowania handlowe polsko - węgierskie, które mogą przynieść ważne i doniosłe zmiany zmiany w stosunkach gospodarczych między obu krajami.

W związku z poprawą koniunktury wzrosły w roku ubiegłym bardzo znacznie obroty handlowe polsko-węgierskie.

W roku bieżącym można spodziewać się dalszego wzrostu obrotów i to nie tylko ze względów koniunkturalnych, ale i w związku ze zmianami, jakie zaszły w Europie po „Anschlussie".

Węgry sprowadzają — jak wiadomo — znaczne ilości drewna z zagranicy. Import drewna do Węgier wynosił około 50—60 mil. zł rocznie, z czego 30—50 proc. przypadało na drewno, sprowadzane z Austrii. W związku z przyłączeniem Austrii do Niemiec całą nadwyżkę drewna austriackiego wchłoną z pewnością Niemcy. W tych warunkach otwierają się możliwości dla polskiego eksportu drewna. Wprawdzie Polska nie będzie mogła pokryć całego zapotrzebowania, które dotychczas pokrywała Austria, tym nie mniej jednak eksport drewna polskiego do Węgier musi wzrosnąć. Dzięki tej zmianie zniknie prawdopodobnie dotychczasowe ujemne saldo w naszych obrotach z Węgrami.

Z drugiej jednak strony trzeba się liczyć z wzrostem importu węgierskiego do Polski.

## Sprawa budowy

# kanału przemysłowego w Gdyni

## nareszcie ruszyła z miejsca

Sprawa rozpoczęcia budowy kanału przemysłowego w Gdyni, posiadająca dla uprzemysłowienia Gdyni pierwszorzędne znaczenie, nareszcie ruszyła z miejsca.

Na ostatnim posiedzeniu rady miejskiej m. Gdyni powzięto uchwałę, upoważniającą komisarza rządu Sokoła do przeprowadzenia formalności, związanych z przejęciem pożyczki z Funduszu Pracy dla Urzędu Morskiego w Gdyni na rozpoczęcie prac przy budowie kanału przemysłowego w Gdyni.

Na prace te Fundusz Pracy przyznał pożyczkę w wysokości 1,8 miln. złotych.

Prawdopodobnie już w najbliższym czasie rozpoczną się prace około budowy kanału przemysłowego w Gdyni.

## W kilku wierszach

### ZJAZD OGRODNIKÓW

Jak się dowiadujemy, w końcu maja br. projektowane jest zorganizowanie przez Związek polskich zrzeszeń ogrodniczych zjazdu ogrodniczego w Warszawie.

Zjazd ten ma być poświęcony organizacji zrzeszenia wszystkich organizacji ogrodniczych w jednolitą organizację.

## Giełda pieniężna

**DEWIZY:** Holandia 294.00 (sprzedaż 294.74, kupno 293.26), Berlin (sprzedaż 212.07, kupno 212.01); Londyn 26.42 (sprzedaż 26.49, kupno 26.35); Nowy Jork (sprzedaż 5.32, kupno 5.29 1/2); Nowy Jork (kabel) 5.31 (sprzedaż 5.32 1/4, kupno 5.29 3/4); Paryż 14.85 (sprzedaż 15.05, kupno 15.65); Zurych 121.15 (sprzedaż 121.45, kupno 120.85); Marka niem. srebrna (sprzedaż 112.00, kupno 106.00).

**PAPIERY PROCENTOWE:** 3 proc. poż. prem. inwest. I em. 81.25; II em. 81.50; 3 proc. poż. prem. inwest. seriowa I em. 90.50, II em. 90.75; 4 proc. państw. poż. prem. dol. 40.75—40.38—40.50; 4 proc. poż. konsolid. (większe) 68.50—68.25—68.38; 4 i pół proc. poż. wewn. państw. 65.00; 5 proc. poż. konwers. 70.50; 8 proc. L. Z. ziemskie dolar. gwar. kupon 88.39; 4 i pół proc. L. Z. ziemskie seria V 64.25—64.50; 5 proc. L. Z. Warszawy (1933 r.) 71.50—72.00—71.75; 5 proc. L. Z. Łodzi (1933 r.) 64.00.

**AKCJE:** Bank Polski: 116.50; Węgiel 27.50; Starachowice 37.00—37.50.

Tendencja dla dewiz niejednolita, dla pożyczek państwowych, listów zastawnych i akcyj utrzymana. Rubel srebrny 1.40; 100 kopiejek w bilonie rosyjskim 0.60. W obrotach prywatnych 3 proc. renta ziemska (800 zł) 54.75.

## Giełda zbożowo-towarowa

Ceny za 100 kg parytet wagon Warszawa w handlu hurtowym, ładunkach wagonowych za gotówkę. Pszenica jednolita 28.00—29.00. Pszenica jara czerwona szklista 28.50—29.00. Pszenica zbierana 28.00—28.50. Żyto I stand. 22.00—22.25. Jęczmień browarny —. Jęczmień I stand. 19.00—19.25. Jęczmień II stand. 18.50—18.75. Jęczmień III stand. 18.25—18.50. Owies I stand. 22.25—22.75. Owies II stand. 20.75—21.25.

Tendencja ożywiona.

Obrót: pszenica 15 ton, żyto 411 ton, jęczmień 45 ton, owies 55 ton.

### Anglicy umieją łagodzić zaognienia

# Droga do potęgi to rozumna wolność

W nawale wydarzeń międzynarodowych, jakie niemal każdy dzień nam przynosi, nie zwrócono u nas dostatecznej uwagi na dokonane w ubiegłym tygodniu porozumienie pomiędzy Anglią a Irlandią. Po długich rokowaniach zawarto nową ugodę polityczną, która wyraziła się w trzech umowach, regulujących stosunki wzajemne Anglii, Irlandii i Ulsteru. Zarówno opinia angielska, jak i irlandzka, wyrażają zgodnie swe zadowolenie z zawartego układu. Politycy angielscy z premierem Chamberlainem na czele złożyli nowy dowód swego rozumu. Najtrudniej bowiem o takie porozumienie, któreby dogadzało wszystkim. Mamy tu klasyczny przykład zdolności angielskiej do zawierania rozsądnych kompromisów na gruncie wymagań chwili.

Anglicy chcą mieć zabezpieczone tyły na wypadek rozgrywek w Europie i dlatego idą na daleko idące ustępstwa. Irlandczycy dążą do zjednoczenia narodowego obu Irlandji — i „irlandzkiej" i „angielskiej" — w jedną całość tak, by cała wyspa stanowiła jedno państwo. A świeży układ zbliża ich właśnie do urzeczywistnienia tego narodowego ideału. Najbardziej opornym jest Ulster ze swą szowinistyczną ludnością, usposobioną skrajnie antyirlandzko, ale jego zgodę okupił rząd angielski znaczną subwencją pieniężną skarbu państwa.

Anglicy wykazują, że umieją łagodzić stare zaognienia i wziąć w cugle zakorzenione w wiekowej walce instynkty nienawiści i uprzedzeń. Kto zna przysłowiową dumę angielską i zamiłowanie do samodzielnego działania, ten zrozumie, ile ich kosztowało zawarcie z Francją tak ścisłego sojuszu, że aż przewiduje się wspólne dowództwo naczelne na wypadek wojny, tworzenie wspólnych baz lotniczych, otwarcie sobie wzajemne wszystkich portów morskich, ujednostajnienie uzbrojenia i opracowanie jednolitego planu wojennego. To drugi przykład brytyjskiego rozumu stanu.

A trzeci — to doprowadzenie do porozumienia z Włochami, które nastąpiło równocześnie. Po okresie wielkiego naprężenia wzajemnych stosunków, kiedy napięcie było tak silne, że aż groziło wyładowaniem się w wojnie o Morze Śródziemne, obie strony podały sobie ręce, zapominając o niedawnych sporach.

Taką samą wielką mądrość wykazała poprzednio Anglia, decydując się na danie niepodległości Egiptowi, kiedy wzmogły się tam po wojnie tendencje do niezależności narodowej.

Metoda angielska polega na zdobywaniu sobie przyjaciół drogą uwzględniania ich potrzeb i interesów. Zaprzęga ona do współdziałania inne narody przez wysuwanie wspólnych celów, które się osiąga wspólnymi wysiłkami. Jest to polityka wręcz przeciwna tej, którą stosują państwa totalne, dążące do podporządkowania sobie innych i nie chcące nic ustąpić ze swych egoistycznych dążeń. Działa ona nie przemocą, lecz mądrymi ustępstwami. I jak dotychczas, osiąga Anglia na tej drodze wspaniałe rezultaty.

Dużo rozlegało się głosów, które przepowiadały upadek Anglii po wojnie, U nas szerzył taką opinię Dmowski. Być może, że Anglia przekroczyła już apogeum szczytowe swej potęgi. W każdym razie jednak posiada tyle sił żywotnych, rozporządza takimi kolosalnymi środkami i poszczycić się może przede wszystkim taką mocą ducha, że długo jeszcze nie da się zepchnąć ze zdobytego przez siebie w świecie stanowiska.

Anglia daje nam pouczający przykład, że najlepszą szkołą obywatelską dla narodu jest rozumna wolność, dopuszczenie do głosu w sprawach państwowych wszystkich obywateli, rozwój zdrowego parlamentaryzmu, „rozbudowa" na szerokich podstawach samorządu terytorialnego i zawodowego. W tej szkole wyrósł podziwu godny indywidualizm angielski, który znajduje zawsze rozwiązanie w najtrudniejszej sytuacji, który doprowadził jednostkę do tego, że interes własny łączy nierozerwalnie z interesem całości i niesie siebie dobrowolnie w ofierze na rzecz dobra powszechnego. Takiej potęgi duchowej, jak Anglia, nie wykrzesało z siebie dotychczas jeszcze żadne państwo totalne.

P. DOBOSZ.

## Niemieckie szkoły w Polsce otrzymują prawa

Prywatne gimnazjum koedukacyjne im. Goetego w Grudziądzu, prywatne gimn. im. Schillera w Poznaniu (obydwa z niemieckim językiem wykładowym) otrzymały prawa, pierwsze pełne, drugie zaś niepełne na rok 1937-38.

## Nowy statut szkoły dziennikarskiej

Został ogłoszony statut wyższej szkoły dziennikarskiej. Jednocześnie został również ogłoszony plan nauki w tej szkole oraz przepisy egzaminacyjne. Do szkoły na rzeczywistych słuchaczów są przyjmowani tylko maturzyści.

## J. E. ks. kardynał Kakowski powrócił z podróży do Rzymu

W piątek dn. 13 bm. w południe powrócił z wyjazdu do Rzymu ad limina Apostolorum J. E. ks. kardynał Aleksander Kakowski. Na dworcu powitali księdza kardynała J. E. ks. nuncjusz apostolski F. Cortesi w towarzystwie radcy nuncjatury prałata Paciniego, ks. arcybiskup St. Gall, ks. biskup Szlagowski, ks. biskup Gawlina, kapituła metropolitalna i łowicka, kapelan Prezydenta RP prałat Humpola, księża proboszczowie Warszawy, szambelani papiescy, przedstawiciele instytucji i organizacji katolickich oraz społecznych, reprezentanci prasy itd.

Tym samym pociągiem przybył również do Warszawy w powrocie z Rzymu ordynariusz piński, JE biskup Kazimierz Bukraba.

## Zwolnienia z więzień w sprawie przytyckiej

W piątek, w godzinach popołudniowych zwolniono z więzienia radomskiego jeszcze jednego skazanego w sprawie przytyckiej Lejbusia Zajdę, który odbył karę roku więzienia .

W więzieniu radomskim odbywa jeszcze karę 5 skazanych z Leską na czele.

Jednocześnie decyzją władz wymiaru sprawiedliwości, uwzględnione zostało podanie obrońców jednego ze skazanych w głośnym procesie o zajścia przytyckie.

Obrona Lejba Lengi, skazanego na 18 miesięcy więzienia, wobec odbycia przezeń $^2/_3$ kary zgłosiła prośbę o przedterminowe zwolnienie z uwagi na poprawne prowadzenie się. Prośbę tę załatwiono przychylnie, wobec czego Lenga zwolniony został z więzienia radomskiego.

## Biskup Grente członek Akad. Francuskiej gościem w Polsce

Dziś dn. 14 bm. przybywa do Polski biskup diecezji Mans we Francji, mgr Jerzy Grente, członek akademii francuskiej, który wygłosi kilka odczytów w Warszawie, Poznaniu, Krakowie i Katowicach.

Biskup Grente cieszy się wielkim poważaniem i popularnością we Francji i znany jest ze swego wielkiego talentu krasomówczego oraz ze swych dzieł historycznych i literackich.

## Prokurator zapowiedział kasację wyroku na hr. Drohojowskiego

Podczas procesu hr. Drohojowskiego duże wrażenie zrobiła zapowiedź kasacji przez prokuratora Sobolewskiego, który swoje oskarżenie popierał bardzo krótko.

Zapowiedź stała się niespodzianką.

## Ulgi w rozmowach telefonicznych z Litwą

W rozmowach telefonicznych z Litwą wprowadzono ulgi w godzinach słabego ruchu. Prowadzący rozmowy w godz. od 19 do 8 korzystać będą ze zniżonych opłat telefonicznych o 40 proc.

W obrocie depeszowym zakazano nadawania depesz prywatnych w języku cyfrowanym.

### Prawdziwa cnota krytyk się nie boi

## „Obce agentury", czyli Polska oglądana przez pryzmat „Merkuriusza"

Posłuchajcie no ludkowie,
źle się w Polsce dzieje, bowiem —
wszędzie „obce agentury" —
co szukają w całym dziury.

A jak znajdą taką dziurę —
radość chwyta agenturę!
Tańczy tango, krzyczy: hurra!
„co za śliczna nowa dziura!"

Dziurę zbiera wciąż do dziury
sieć agentów agentury.
Wyszukują dziury, dziurki
i związują w mocne sznurki.

Sznurki w kufry się pakuje
i przemyca i szmugluje
poprzez lasy, poprzez góry
do szwajcarskiej agentury

Tam się sznurki w ćwiartki kraje
i Szwajcarom się sprzedaje.
Szwajcar chytra to cholera,
płaci złotem, nie przebiera!

Produkt zdrady Szwajcar bierze
i sprzedaje potem w... serze.
Tak się tuczy agentura
na tych naszych polskich dziurach!

O tym wszystkim, ludzie moi,
w „Merkuriuszu" jak byk stoi!
Człowiekowi cierpnie skóra,
kiedy czyta o tych dziurach!

Wierzcie słowom „Merkuriusza",
bo w nim czuwa czujna dusza!
On na dziurach zna się — bowiem,
sam ma przecież dziurę — w głowie.

GRYF.

### Układ sił i orientacja

# Prawda o wyborach do pomorskiego sejmiku wojewódzkiego

Toruń, w maju.

Jednym z pierwszych zarządzeń władz wojewódzkich, po przyłączeniu do Pomorza powiatów z woj. poznańskiego i warszawskiego było rozpisanie na całym Wielkim Pomorzu wyborów do sejmiku wojewódzkiego, będącego organem samorządu wojewódzkiego, którego poza Wielkopolską i Pomorzem inne dzielnice państwa, niestety, jeszcze nie posiadają.

Wybory przedstawicieli do sejmiku wojewódzkiego są pośrednie. Ciałami wyborczymi są rady powiatowe, a w miastach, stanowiących samodzielne jednostki administracyjne — rady miejskie. Miast takich posiada obecne województwo pomorskie sześć: Bydgoszcz, Gdynia, Toruń, Włocławek, Grudziądz i Inowrocław. Dla ścisłości dodać trzeba, że odnośne ciała wybrane zostały jeszcze przed kilku laty w okresie największego nasilenia wpływów b. BBWR. I tak wybory miejskie odbyły się w końcu 1933 r., a do poszczególnych ogniw samorządu wiejskiego w latach następnych tak, że obecny skład rad powiatowych sięga pierwszej połowy 1935 r.

Przypomnienie tego stanu faktycznego jest koniecznością, bo tylko na jego tle można należycie ocenić niezmiernie ciekawe zjawiska, których jesteśmy świadkami w związku z odbywającymi się obecnie wyborami do sejmiku wojewódzkiego, a które stołeczna prasa Str. Narodowego i jemu bliska przedstawia całkiem opacznie.

Prasa ta obwieszcza tryumfalnie o zwycięstwach wyborczych „narodowców". Otóż prawdą jest, że w kilku powiatach dawnego woj. pomorskiego, w których po wyborach w 1935 r. przygniatającą większość posiadali zwolennicy „sanacji", zresztą bardzo często „zjednani" dopiero w czasie akcji wyborczej, obecnie istotnie wybrani zostali przez te same kolegia wyborcze kandydaci Str. Narodowego.. Sukcesy te, jak z tego widać, przypisać należy przede wszystkim rozprzężeniu, jakie po ustąpieniu p. Kirtiklisa i zlikwidowaniu jego „prawej ręki" na odcinku politycznym w osobie głośnego a skompromitowanego dzisiaj „Gauleitera" p. Schaba — ogarnął wybrańców „sanacyjnych" w ciałach samorządowych.

Należy również sprostować doniesienie „Gońca Warszawskiego", który wszystkich przedstawicieli m. Bydgoszczy do sejmiku wojewódzkiego w liczbie czterech zaliczył do Str. Narodowego. Wiadomość ta jest z gruntu nieścisła. Układ sił politycznych w bydgoskiej radzie miejskiej różni się zasadniczo od scharakteryzowanego stanu rzeczy tym, że jest on... ustabilizowany. Najsilniejszym jest tam klub radziecki Str. Pracy, obok którego istnieją słabsze liczebnie kluby: Str. Narodowego i OZN. Otóż w drodze wzajemnego porozumienia wszystkie te kluby uzyskały w sejmiku wojewódzkim po jednym przedstawicielu, czwarty zaś mandat przyznano zgodnie, na wniosek radnych Stron. Pracy, przedstawicielowi zarządu miejskiego w osobie wiceprezydenta miasta p. Śpikowskiego.

W świetle tych faktów przedwcześnie jest więc nieco mówić o dokonanych wyłącznie na korzyść Str. Narodowego przeobrażeniach w układzie sił politycznych Pomorza. Objektywnie należy stwierdzić tylko rzecz jedną, że powołani pod protektoratem p. Kirtiklisa w latach 1934 — 35 przedstawiciele gmin w radach powiatowych, głównie spośród ziemiaństwa i tzw. gburów tj. zamożnych włościan — orientują się dzisiaj przeważnie na... Str. Narodowe.

Pom.

## Obchód „dnia spółdzielczości"

Spraw Wewn. zezwoliło związkom spółdzielni na zorganizowanie w całej Polsce obchodu „Dnia spółdzielczości".

## Rozszerzono kompetencje kuratorów szkolnych

Minister oświaty przekazał kuratorom okręgów szkolnych kompetencje ministra w zakresie przenoszenia nauczycieli z jednej szkoły do drugiej, w zakresie zezwalania na zatrudnienie osób nie posiadających kwalifikacji zawodowych do nauczania w szkołach powszechnych, nie dłużej jednak niż do końca trzeciego roku zatrudniania, jako też w zakresie zezwalania na odbywanie dalszej praktyki nauczycielskiej.

Prócz tego kuratorzy zostali uprawnieni do przenoszenia nauczycieli-kierowników szkół, nauczycieli szkół średnich i zawodowych o ile został zmieniony stopień organizacyjny szkoły, nastąpiła zmiana języka wykładowego itd.

Inspektorzy szkolni są uprawnieni do przenoszenia nauczycieli w obrębie obwodu im powierzonego.

## Przyślij próbkę pisma, datę urodzenia

# Poznaj swoje przeznaczenie

## Pani In-Tao odpowiada naszym czytelnikom

Kto chce poznać swoje wartości i uzdolnienia na podstawie analizy grafologicznej lub astrologicznej niech przyśle pod adresem naszej Redakcji z zaznaczeniem „IN-TAO“ próbkę swego pisma, względnie dokładną datę urodzenia załączając na koszty 50 groszy w znaczkach pocztowych.

Dla prenumeratorów naszych uzyskaliśmy również zniżkę 50 proc. za wizyty osobiste u p. IN-TAO (za okazaniem kwitu za prenumeratę za m-c bieżący).

Pani IN-TAO przyjmuje przy ul. Wspólnej 12 m. 18 od 10 rano do 14 i od 16—18.


### Odpowiedzi

**P. W. Rep.** Typ Lwa. Urodzeni pod tym wpływem to ludzie o dużej sile woli, zdecydowani, dumni, odważni, optymiści z wielką ufnoścą w swe siły. Żądni władzy — przeważnie ją zdobywaja, względnie uzyskują niezależność. Raczej mózgowcy niż intelektualiści. W ogóle natury raczej męskie. Mówią rozkazująco, krótko, urywanie. Sympatię lub antypatię objawiają wyraźnie Prawi, dla otoczenia serdeczni choć uprzejmość ich zależna jest od nastrojów. Umysły syntetyczne, talenty organizacyjne. Bardzo niezależni, lubia wszelkie przyjemności życiowe, przestrzeń, przyrodę, rasowe zwierzęta. Skłonności bohaterskie. Załamuja się tylko przy rozterkach uczuciowych. Na trwałych małżonków mało się nadają z racji swej wielkiej niezależności. Chętnie uprawiaja hazard i spekulują. Lubią dobrze zjeść, ładnie mieszkać. Lekkomyślnie wydaja pieniądze lub rozpożyczają je, stąd częste kłopoty. Idealni przyjaciele i wybaczający wrogowie. Entuzjazmują się do nowych poczynań. Kochają poezję, muzykę, sztukę, najbardziej jednak tkwią w erotyzmie i miłości. Urodzeni pod złym wpływem Lwa działają impulsywnie, popędliwie i gwałtownie. Bezwzględni, uparci, nieobliczalni o właściwościach niszczycielskich. Jest w Panu wielkie pragnienie potęgi, bogactwa, zupełnej niezależności, — którą Pan zresztą uzyska ale nie droga loterii, a tylko osobistym wysiłkami. Proszę hamować impulsywność, dume i namiętność, więcej serca dawać prosze otoczeniu. Z. J. szybkiego połączenia nie widzę — trzeba walczyć.

**„Irena ze Lwowa“.** Typ Lwa. Ogólna charakterystyka wyżej. Pismo Pani wykazuje skrajności — wahania między optymizmem a pesymizmem. Jest w Pani dużo dobroci, uprzejmości. Zdolności artystyczne, filozoficzne, zainteresowania sportem, grą. Dużo będzie Pani poróżować, w ogóle życie Pani ułoży się dość pomyślnie, jest w Pani duża intuicja, proszę się nią kierować we wszystkim. Za serdeczny list Pani bardzo, bardzo dziękuję, niezmiernie miło mi będzie według zapowiedzi pogawędzić z panią bezpośrednio!

**P. Jan G. Żoliborz.** Ustronie. Typ Lwa. Ogólna charakterystyka wyżej. Uprzejmie prosze Pana o przyjście do mnie w godz. moich przyjęć, gdyż trzeba by Panu dać dłuższą odpowiedź a to mogę zrobić tylko bezpośrednio.

Wszystkich, którym mam dać odpo wiedź listowną — uprzejmie proszę o trochę cierpliwości.

# 6.15–24.00 RADIO

## SOBOTA, 14.5.1938 R.

### WARSZAWA I.

6.15 „Kiedy ranne wstają zorze“; 6.20 Gimnastyka; 6.40 Płyty; 7.00 Dziennik poranny; 7.15 Płyty; 8.00 Audycja dla szkół; 11.00 Audycja dla poborowych; 11.15 Audycja dla szkół; 11.57 Sygnał czasu; 12.03 Audycja południowa; 15.30 Wiad. gospodarcze; 15.45 Teatr wyobraźni dla dzieci: „Tajemnica królewskiego zegara“; 16.15 Koncert rozrywkowy; 16.50 Pogadanka aktualna; 17.00 Transmisja nabożeństwa majowego z Jasnej Góry; 17.50 Koncert; 18.35 Audycja dla wsi; 19.00 Audycja dla Polaków za granicą; 19.50 Pogadanka aktualna; 20.00 Wiad. sportowe; 20.10 Pogadanka społeczna; 20.15 Płyty; 20.40 Dziennik wieczorny; 20.50 Pogadanka aktualna; 21.00 „Aida“ opera Verdiego (transm. z Florencji).

### WARSZAWA II.

13.00 Płyty; 14.00 Parę informacji; 14.10 Płyty; 15.00 Pogadanka aktualna; 15.10 Wiadomości sportowe; 15.15 1000 taktów muzyki; 18.00 Koncert popularny; 19.00 Płyty; 19.55 Życie kulturalne stolicy; 22.00 „W szałasie“ epizod z powieści Karola Ferdynanda Ramuza; 22.18 Muzyka lekka i taneczna; 23.05 Płyty.

### NAJCIEKAWSZE AUDYCJE ZAGRANICZNE

21.00 Mediolan. „Aida“ opera Verdiego (tr. z Florencji).
21.15 Luksemburg. Koncert symfoniczny.
21.55 Budapeszt. Koncert orkiestrowy.

## NIEDZIELA, 15.5.1938 R.

### WARSZAWA I.

8.00 „Pod Twoją obronę“; 8.05 Dziennik poranny“; 8.15 Audycja dla wsi; 9.00 Regionalna transmisja z Kalisza; 11.57 Sygnał czasu; 12.03 Poranek symfoniczny; 13.00 Przegląd kulturalny; 13.10 Fragment z powieści Klemensa Junoszy „Na zgliszczach“; 13.30 Muzyka obiadowa; 14.45 Audycja dla wsi; 15.45 Wszystkiego po trochu — audycja dla dzieci; 16.05 Mozart: Trio es-dur na obój, fagot i fortepian; 16.25 Recital śpiewaczy Sergiusza Benoniego; 16.45 O ochronie zabytków przeszłości; 17.00 Podwieczorek fiołkowy; 19.00 Transmisja z marszu Sulejówek Warszawa; 19.20 „Brat znajduje brata“ komedia; 19.45 Muzyka popularna; 20.35 Transmisja z poświęcenia kopca Marsz. Piłsudskiego w Zawadach; 20.50 Dziennik wieczorny; 21.00 Wiad. sportowe; 21.15 „Ta-joj“; 22.00 Opowieść o Wagnerze; 22.50 Ostatnie wiad. dziennika wieczornego.

### WARSZAWA II.

14.45 „Kawaler srebrnej róży“ opera R. Straussa; 16.38 Otwarcie wystawy psów rasowych; 22.00 Płyty.

## PONIEDZIAŁEK, 16.5.1938 R.

### WARSZAWA I.

6.15 „Kiedy ranne wstają zorze“; 6.20 Gimnastyka; 6.40 Płyty; 7.00 Dziennik poranny; 7.15 Płyty; 8.00 Audycja dla szkół; 11.00 Audycja dla poborowych; 11.15 Audycja dla szkół; 11.40 Od warsztatu do warsztatu; 11.57 Sygnał czasu; 12.03 Audycja południowa; 15.30 Wiad. gospodarcze; 15.45 „Z pieśnią po kraju“; 16.15 Suity — w wyk. orkiestry rozgłośni wileńskiej; 16.50 Pogadanka aktualna; 17.00 Wpływ człowieka na przyrodę; 17.15 Koncert kameralny; 17.50 Pogadanka sportowa i wiad. sportowe; 18.10 Płyty; 18.35 Audycja dla wsi; 19.00 Audycja żołnierska; 19.30 Dyskutujemy: „Społeczne i artystyczne zadania literatury“; 19.50 Pogadanka aktualna; 20.00 Koncert rozrywkowy; 21.40 Nowości literackie; 22.00 Koncert orkiestry P. R. 22.50 Ostatnie wiad. dziennika wieczornego; 23.00 Wywiad z prezesem niemieckiego AGTO

### WARSZAWA II.

13.00 Płyty; 14.00 Parę informacji; 14.10 Płyty; 15.00 „Jak współdziałamy w ruchu ulicznym“; 15.15 Wiad. sportowe; 15.20 Zespół salonowy Wiktora Tychowskiego i Wiktora Osieckiego; 18.00 Koncert solistów; 18.50 Płyty; 19.55 Życie kulturalne stolicy; 22.00 Reportaż; 22.15 Muzyka taneczna; 23.05 V symfonia Piotra Czajkowskiego.

### NAJCIEKAWSZE AUDYCJE ZAGRANICZNE

19.30 Sztokholm. Koncert orkiestrowy z udziałem E. Kreneka (fort.).
19.30 Praga. „Dalibor“ opera Smetany (tr. z Teatru).
19.55 Hilversum II. Koncert symfoniczny.
20.00 Bruksela franc. „Córka pułku“ operetka Offenbacha.
20.30 Lille. Koncert symfoniczny.
20.10 Budapeszt. Koncert ork. filharm. Dyr. Dobrowen. Sol. Erika Morini (skrz.).

# TEATR, MUZYKA, KINO

WIELKI: „Traviata“ z Bandrowską-Turską.
NARODOWY: „Gęsi i gąski“ Bałuckiego.
POLSKI: „Pygmalion“ Shawa.
LETNI: „Dama od Maksyma“ w reż. Niewiarowicza z Mira Zimińską, Zniczem i Grabowskim.
NOWY: „Serce“ Bernsteina w reżyserii St. Wysockiej.
MAŁY: Komedia Mauriac'a „Asmodeusz“ w reżyserii i z udziałem Marii Przybylko-Potockiej.
ATENEUM: Codziennie „Szóste piętro“ w reż. Perzanowskiej z Jaraczem na czele zespołu.
MALICKIEJ: „Jastrząb wśród gołębi“ A. Herzla.
KAMERALNY: Codziennie „Niewiniątko“
WIELKA REWIA: Dziś premiera wesołej komedii J. Feydeau „Opiekuj się Amelią“ z pp. Różańską, Skalską, Benitą, Fertnerem, Symem, Orwidem, Ruszkowskim, Regro na czele. Początek 8.15 wiecz.
MAŁE QUI PRO QUO: Rewia „Skąd swąd“
CAFE CLUB: Szopka polityczna.
INSTYTUT REDUTY (Kopernika 56-40): Komedia Cwojdzińskiego „Teoria Einsteina“.
ROSYJSKIE STUDIO DRAMATYCZNE: „Burza“ Ostrowskiego.
TEATR 8.15: „Krysia leśniczanka“.
FILHARMONIA: Jutro odbędzie się pod dyr. J. Ozimińskiego poranek muzyczny. Jako soliści występują pp. Zofia Turszowa śpiewaczka i Wiktor Winterfeld skrzypek.

Kina oznaczone gwiazdką rozpoczynają seanse o godz. 5-ej. Pozostałe o godz. 4-ej.

### KINA ZEROEKRANOWE.

ATLANTIC (Chmielna 33): „Nancy Steele zginęła“.
✣ BAŁTYK (Chmielna 9): „Pani Walewska“.
CAPITOL (Marszałkowska 125): „Wrzos“.
✣ CASINO (Nowy Świat 50): „Grzech młodości“.
COLOSSEUM (Nowy Świat 19): „Tajemniczy przeciwnik“.
✣ EUROPA (Nowy Świat 63): „Po wielkiej wojnie“.
✣ IMPERIAL (Marszałkowska 56): „Księżniczka cygańska“.
PALLADIUM (Złota 7): „Pensjonarka“.
PAN ((Nowy Świat 46): „Za zasłoną“.
✣ RIALTO (Jasna 3): „Król się bawi“.
✣ ROMA (Nowogrodzka 49): „Za cudze winy“.
STYLOWY (Marszałkowska 112): „Zbłądziłam“.
✣ STUDIO (Chmielna 7): „Tygrys Esznapuru“.
ŚWIATOWID (Marszałkowska 111): „Ostatni alarm“.
VICTORIA (Marszałkowska 106): „Dzień na wyścigach“.

ACRON (Żelazna 64): „Książę i żebrak“ i „Orkiestra bohaterów“.
ADRIA (pl. Teatralny): „Fortancerki“.
AMOR (Elektoralna 45): „Zabiłem“ i „Bengalski tygrys“.
✣ ANTINEA (Żelazna 51): „Tańczący pirat“ i „Wódz czerwonoskórych“.
AS (Grójecka 56): „San Francisco“ — film kolorowy.
BIS (Elektoralna 21): „Kapitan Taylor“ i „N[illegible]owity dom“.
CZARY (Chłodna 29): „Serce i szpada“ i „Gra życia“.
✣ EDEN (Marszałkowska 31): „Jeździec w masce“ i „Awantura amerykańska“.
ELITE (Marszałkowska 81a): „Jej pierwszy bal“ i „Pod twoim urokiem“.
FAMA (PRZEJAZD 9): Wkrótce otwarcie.
FEMINA (Leszno 35): „Ostatni alarm“.
FILHARMONIA (Jasna 3): „Moje szczęście to ty“.
FLORIDA (Żelazna 41): „Zamek tajemnic“ i „90 minut postoju“
FORUM (Nowiniarska 16): „Spotkali się w Paryżu“ i „Śmierć czyha w dżungli“.
HELIOS (Wolska 8): „Dziewczyna szuka miłości“ i dodatki.
HOLLYWOOD (Hoża 29): „Szeik“ z Ramonem Nowarro.
ITALIA (Wolska 52): „Gdy kwitną bzy“.
JURATA (Krakowskie Przedmieście 66): „Dziewczęta z Nowolipek“ i „Zaczarowane królestwo“.
KOMETA (Chłodna 49): „24 godziny miłości“ i rewia.
KINO PARAFII ŚW. ANDRZEJA (Chłodna 9): „Kochana rodzinka“ Flip i Flap.
✣ MAJESTIC (Nowy Świat 43): „Wytworny świat“.
✣ MARS (Pl. Inwalidów): „Dziewczęta z Nowolipek“ i „Zdemaskowany bohater“.
MASKA (Leszno 70): „Noc przed bitwą“ i „Nie całuj w kinie“.
METRO (Smocza 13): „Władczyni puszczy“ i „Córka samuraja“.
MEWA (Hoża 38): „Nie znała miłości“ i „Na straży prawa“.
✣ MIEJSKIE (Hipoteczna 3): „Hiszpański motyl“.
MUCHA (Długa 10): „2 dni w raju“ i kolor. dodatki.
NOWA TOMBOLA (Marszałkowska 54): „Dama kameliowa“ i „Atak o świcie“.
PROMIEŃ (Dzielna 1): „Niezwyciężony Bill“ i „Zielony sygnał“.
✣ PRASKIE OKO (Zygmuntowska 18): „Daniele Boone“ i „Srebrna torpeda“.
✣ POPULARNY (Zamojskiego 20): „Szef wywiadu“ i rewia.
PRAGA (Targowa 71): „Dziewczyna szuka miłości“.
RAJ (Czerniakowska 191): „Na Sybir“ i „Pierwsza nagroda“.
RENA (Długa 9): „Trędowata“ i „Ordynat Michorowski“.
ROXY (Wolska 14): „Linia Maginota“ i dodatki.
RIWIERA (Leszno 2): „Bunt załogi“ i dodatki.
SFINKS (Senatorska 29): „Lekarz pięknych kobiet“.
SOKÓŁ (Marszałkowska 69): „Jej największy błąd“.
SORENTO (Krypska 34): „Nie oddam dziecka“ i „Magnolia“.
ŚWIAT (Suzina 4): „Romantyczny milioner“.
SYRENA (Inżynierska 7): „Gra życia“ i „Wiosna w Holandii“.
ŚWIT (Nowy Świat 19): „Eskapada“.
TON (Puławska 70): „Sherlok Holmes i dr Watson“.
TRIANON (Sienkiewicza 8): „Panna Mania“ i „Kraj miłości“.
UCIECHA (Złota 72): „Niewiniątko“.
UNIA (Dzika 9): „Towarzysze broni“ i rewia.
WANDA (Mokotowska 73): „Zawiniłam“ i rewia artystyczna.

Informacje o filmach dozwolonych dla młodzieży — telef. 7-11-25.


# LEKARSKIE

LECZNICA
32 ELEKTORALNA 32
przy Chłodnej
WENERYCZNE, PŁCIOWE i SKÓRNE
Krótkie fale od godz. 9 r. do 9 wiecz.
(045)

Dr. med. ZURAKOWSKI
WENERYCZNE, skórne, płciowe. — Kobiety przyjmuje lekarka Dr. A RATAJ. CHMIELNA 25. 8 r. — 8 w Niedz. do 1-ej. GABINET ELEKTRO-ŚWIATŁOLECZNICZY. Diaterma — krótkie fale, d'ARSONVAL i in.
(0013)

24 LECZNICA -CHŁODNA- 24
Choroby WENERYCZNE, Skórne, Moczopłciowe, Światłolecznictwo
Codziennie od 9 r. — 9 w. w niedziele i święta do godz. 1-ej po poł. (006)

Przychodnia specjalna dla chorych na
PŁUCA SERCE
SENATORSKA 28/30. Rentgen. Odma sztuczna. Elektrokardiograf. Porada wraz z prześwietleniem. Wezwania na miasto TEL 5.9[illegible] (00)

SPECJALNA przych. dla chorych na
PŁUCA porada wraz z prześwietleniem
W-wa. Marszałkowska 49; tel. 9.00-09, godz. 10-13-7 (0011)

LECZNICA wyłącznie dla
REUMATYKÓW
ARTRETYKÓW
czynna od 10—1 i 4—6. Wierzbowa 11
(002)

GABINET ELEKTROLECZNICZY
LECZENIE CHORÓB SKÓRNYCH promieniami granicznymi Bucky'ego
ŚNIADECKICH 12. Telef. 9.65-22.
(003)

Przychodnia Specjalna dla chorych na
PŁUCA i SERCE
ul. Marsz. Focha 3. tel. 3.00-22. Rentgen. Odma sztuczna. Porada wraz z prześwietleniem. Czynna od 12—8 w
Wezwania na miasto (007)


Valentine Wiliams 13

# ZA ŻÓŁTYMI DRZWIAMI

Przekład autoryzowany z angielskiego KAROLINY CZETWERTYŃSKIEJ

STRESZCZENIE POCZĄTKU POWIEŚCI.

Alina Innesmore i lady Julia Rossway wracają z przyjęcia na królewskim dworze.

Późną nocą, po obowiązkowej fotografii, Alina przypomina sobie, że obiecała Barry'emu pokazać mu się w dworskiej sukni. Wstępuje więc doń na chwilę.

Przy drzwiach mieszkania Barry'ego Alina robi straszne odkrycie. Z za żółtych drzwi sączy się struga krwi, zalane całe schody. Za wyważonymi drzwiami, Rodney Rossway, który przypadkowo znalazł się na miejscu, dokonywa strasznego odkrycia.... Barry Swete został zamordowany.

Rozpoczyna się śledztwo. Alina przypomina sobie, że widziała człowieka, który chyłkiem umknął z domu Barry'ego już po odkryciu zgonu Swete'a.

Śledztwo bierze w swoje ręce naczelny inspektor Scotland Yardu — Manderton.

— Panie inspektorze, tenis kryty.

Alina i Rodney spojrzeli na siebie w niemym porozumieniu, dziwnie kulturalnie brzmiał głos tego agenta policji. On zaś ciągnął dalej:

— Często słyszałem o tenisowym korcie Frant House'u, bo w całej dzielnicy, żaden dom prywatny takiego nie posiada.

— Cóż to za rodzaj kortu w prywatnym posiadaniu? — ze zmarszczonymi brwiami zapytał cierpkim tonem inspektor.

— To jest pierwotny tenis francuski, gra bardzo skomplikowana i tak trudna, że potrzeba trzech lat nauki, zanim się dojdzie do wprawy.

Manderton spojrzał badawczo na swego pomocnika.

— Wydajesz mi się dobrze poinformowany co do tego mój młodzieńcze.

— W Cambridge, gdzie się kształciłem, był taki kort; nie grałem sam, ale dosyć się napatrzyłem na grających.

— Pan Dane, specjalista w naszym dziale daktyloskopii, ukończył studia w Cambridge — rzekł z odrobiną ironii, choć nie bez życzliwości Manderton patrząc na młodego człowieka.

Prości agenci uśmiechnęli się sztucznie, a policjant zagryzł wargę. Ale Dane nie drgnął nawet. Spojrzał z sympatią przez wielkie okulary na Alinę, wpatrzoną w niego z zainteresowaniem.

Teraz Manderton zwrócił się do Rodney'a:

— Jaki był tryb życia zmarłego? Czy był żonaty?

— Nie.

— A służby, która by przy nim mieszkała, nie miał?

— Nie, jego lokaj Roberts nie nocuje tutaj. Pan Swete przebrawszy się do obiadu odprawiał go do domu, bo trzeba panu wiedzieć, że nieboszczyk rzadko wieczorem jadał u siebie. Gdy się to jednak zdarzało, Roberts odchodził później.

— Mówił mi pan, że pan Swete nadwyrężył sobie nogę?

— Tak jest.

— Więc zapewne spożywał ostatni obiad u siebie.

— Tak sądzę.

Inspektor rzucił okiem na zebranych:

— Gdzie ten Roberts... się obraca w tej chwili?

Na to pytanie szofer Giles, stojący w milczeniu, odezwał się:

— On niedaleko stąd mieszka, posłałem po niego.

— Zejdź pan prędko i zobacz, czy nie przyszedł, a posterunkowemu, który pilnuje wejścia, powiedz pan ode mnie, żeby puścił służącego na górę.

Szofer wyszedł z pokoju.

Inspektor pytał dalej, patrząc to na Rodney'a, to na doktora:

— Co możecie mi panowie powiedzieć o Robertsie?

— Robertsa można śmiało nie mieszać do tej sprawy. To człowiek godny najwyższego zaufania, służył Barry'emu od chwili gdy wprowadził się do tego mieszkania.

— Kiedy to było?

— Zaraz, zaraz... to było... jak tylko pan Swete przybył z Ameryki, mniej więcej dwa lata temu.

Manderton chrząknął:

— Hm! — a teraz panowie, powiedzcie mi, czy który z was nie wie czegoś o zmarłym, co by mogło oświetlić sprawę tego morderstwa?

— To jest dla mnie — rzekł Radney — zupełnie niewytłumaczone.... może uzbrojony złoczyńca...

— Nic podobnego — stanowczym tonem przerwał mu detektyw. Rzut oka na zamek od wyłamanych przez was drzwi wystarczy, aby dowieść tego. Nie, nie. Morderca albo został wpuszczony do mieszkania przez nieboszczyka, albo przez jego służącego, a może miał klucz od wejścia.

— Panie Rossway, czy pan nie wie, kto z obcych mógł posiadać klucz od mieszkania?

— Przypuszczam, że Roberts.

— Nikt więcej? Nikt z mieszkańców Frant House'u na przykład?

— Jestem pewny, że nikt.

Inspektor objął wzrokiem cały pokój.

— Czy zmarły miał zwyczaj trzymać u siebie kosztowne rzeczy?

— Tylko tych kilka sprzętów, co pan widzi. Na przykład ten obraz malowany przez Goyę ma niemałą wartość.

(Dalszy ciąg nastąpi)

# Skandaliczna gospodarka w gminie Olkusko-siewierskiej
## Wielkie nadużycia urzędników

SOSNOWIEC, 14. 5. W Sądzie Okręgowym w Sosnowcu rozpoczął się w piątek wielki proces o nadużycia w zarządzie gminy olkusko - siewierskiej w pow. będzińskim. Nadużycia sięgają kilkudziesięciu tysięcy zł.

Za przywłaszczenie zainkasowanych tytułem podatków opłat i należności publicznych odpowiada 4 sekwestratorów: Tadeusz Rolnik, Antoni Ochendzan, Stefan Znojkiewicz i Mikołaj Timofiejew — wszyscy zamieszkali w Strzemieszycach oraz sołtys Józef Marzec z Ząbkowic.

Oskarżeni w latach 1928 — 1933 dokonywali systematycznych malwersacji. Pierwsi czterej skradli 30.000 złotych. Marzec zaś ponad 5.000 zł. Poza tym odpowiadał jeszcze wójt gminy i sekretarz, którzy nie donieśli władzom o nadużyciach, oraz utrudniali wdrożenie postępowania karnego przeciwko złodziejom grosza publicznego, przyznając im dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 5 proc. zainkasowanych kwot. Suma ta miała być zużyta na pokrycie defraudacji.

Proces ten charakteryzuje znakomicie fatalną gospodarkę, prowadzoną przez niektóre gminy. Rozprawa potrwa 3 dni.

# Jedyny członek „szajki terorystów“
## Okup „w czarnej szmacie koło śmietnika“

ŁÓDŹ 14.5. Tadeusz Kamiński, 16-letni uczeń zasiadł na ławie oskarżonych pod zarzutem wymuszania pieniędzy.

Tło tej sprawy jest następujące: 67-letnia robotnica Franciszka Królikowska, zamieszkała w Łodzi przy ul. Przędzalnianej 64, otrzymała list z żądaniem złożenia okupu w wysokości 500 zł. w ściśle oznaczonym terminie. Żądanie poparte było groźbą śmierci w wypadku o ile pieniądze nie zostaną złożone w czarnej szmacie, koło śmietnika sąsiedniej posesji.

O bezwzględności groźby świadczył ustęp listu: „dla szajki terorystów jedno morderstwo mniej lub więcej nic nie znaczy“.

Po otrzymaniu tego pisma Królikowska złożyła doniesienie w policji. W dniu, w którym miały być złożone pieniądze Królikowska spotkała Kamińskiego, którego dobrze znała, a który oświadczył jej, że spotkał właśnie przed chwilą dwóch panów, pytających o nią. To wydało się podejrzanym i Królikowska posądziła o napisanie listu Kamińskiego, o czym również doniosła policji.

Wezwany do komisariatu chłopiec ze łzami w oczach przyznał się do napisania listu, wyjaśniając jednocześnie, iż celem groźby było nastraszenie Królikowskiej. Podczas rozprawy sądowej chłopiec opowiedział, iż myśl taką powziął po przeczytaniu sensacyjnej boszury w tygodniku pt. „Co tydzień powieść“. Na podstawie wyroku chłopiec został oddany pod odpowiedzialny dozór rodziców.

# Brak kościołów na Wołyniu
## Czy ofiarni ziemianie znajdą naśladowców?

RÓWNE 14.5. Wzmożona akcja rewindykacyjna na Wołyniu i przejście starych zruszczałych rodzin polskich z prawosławia na katolicyzm grozi wtórną falą przejścia na prawosławie z braku dostatecznej ilości świątyń katolickich na Wołyniu.

Jak wiadomo, w czasach największej nietolerancji religijnej za czasów zaborczych Rosjanie skonfiskowali ponad 400 kościołów rzymsko - katolickich, przekształcając je na cerkwie. Obecnie jeszcze jest na Wołyniu 396 dawnych świątyń katolickich, będących w posiadaniu prawosławnych.

Akcja budowy nowych kościołów rzymsko - katolickich jest zatem najpilniejszym dziś zadaniem, by zaspokoić duchowe potrzeby miejscowej ludności rzymsko - katolickiej. Należy więc z całym uznaniem podnieść ofiarność ziemiaństwa wołyńskiego, które w budowie i fundacji świątyń i kościołów na Wołyniu posiada wspaniałe tradycje.

Ostatnio na ręcę d-cy pułku KOP w Równem wpłacili poważne sumy pieniężne na budowę kościołów p. hr. Andrzej Pruszyński z Pustomyt i hr. Piotr Pruszyński z Woronowa w pow. rówieńskim. Szlachetna ofiarność wspomnianych ziemian znajdzie niezawodnie wkrótce naśladowców.

# Kronika katowicka

— W piątek, 13 bm. w ósmą rocznicę zgonu ks. biskupa śląskiego Arkadiusza Lisieckiego odbyło się w kościele katedralnym w Katowicach uroczyste nabożeństwo żałobne w obecności ks. biskupa Adamskiego, kapituły, przedstawicieli Kurii Diecezjalnej, Akcji Katolickiej itd. Mszę św. celebrował ks. biskup Bieniek.

— Na stacji państwowej wąskotorowej w Siemianowicach pociąg towarowy, idący z Bytkowa do Siemianowic przy wjeździe na stację wpadł na trzy wagony naładowane drzewem.

Wagony wykoleiły się.

— Na granicy polsko - niemieckiej celnicy niemieccy dokonali ścisłej rewizji robotników obywateli polskich, zatrudnionych po stronie niemieckiej. W czasie rewizji odebrano im wszystkie gazety i pisma polskie, dając równocześnie ostrzeżenie, by na przyszłość nie przenosili żadnych pism polskich.

— Teodor Joniec ze Stanowic, jadąc motocyklem na szosie w Przegędzy pod Rybnikiem, stracił na chwilę panowanie nad kierownicą i wpadł na przydrożne drzewo. Motocyklista poniósł śmierć na miejscu. Motocykl uległ zniszczeniu.

# Tajemniczy wypadek samochodowy

PIOTRKÓW, 14. 5. We wsi Moszczenicy pod Piotrkowem wydarzył się tragiczny wypadek samochodowy.

Samochód ciężarowy, jadący z ładunkiem z Warszawy do Krakowa, wywrócił się, wpadając do rowu. Szofer Józef Ślusarczyk, jego pomocnik Franciszek Jagodziński i konwojent Bursztyn ulegli ciężkiemu poranieniu. Jagodziński wkrótce w szpitalu zmarł

# Schwytanie groźnego bandyty
## „Drugi Maruszeczko“ spał z rewolwerami

Policja w Mikołowie po dłuższym pościgu zdołała wytropić kryjówkę groźnego bandyty, Piotra Sikory, nazywanego drugim Maruszeczką, który stojąc na czele większej szajki dokonał kilka napadów rabunkowych w powiecie pszczyńskim.

Sikorę zdołano zaskoczyć w czasie snu w mieszkaniu jego krewnego, Marka Urbaniaka, w Mikołowie.

Nim bandyta zdołał się przebudzić, został obezwładniony. Miał on przy sobie w łóżku dwa nabite rewolwery. Mając już w rękach herszta zdołano przytrzymać jego 3 wspólników — Józefa Kozika i Piotra Copika z Urbanowic oraz Bernarda Latuszka z Jaroszewic. Osadzono ich wszystkich w więzieniu w Mikołowie. Za najważniejszym współtowarzyszem Sikory, groźnym rabusiem, Józefem Filakiem poszukiwania trwają.

# W Zakopanem śnieg i narty

ZAKOPANE, 14. 5. W Zakopanem i Tatrach panuje wspaniała słoneczna pogoda, która zapowiada się na czas dłuższy. Chłodne noce, w czasie których temperatura spada nawet poniżej zera, sprzyjają konserwacji szaty śnieżnej, która zalegając wnętrze Tatr grubą warstwą, stwarza bardzo dobre warunki dla narciarstwa.

# Akta męczenników podlaskich przewieziono do Rzymu

RZYM, 14. 5. Postulator generalny, ks. prof. dr Wojciech Topoliński, OMC, podaje do wiadomości, że J. E. ks. biskup dr Henryk Przeździecki przysyła do Rzymu akta męczenników podlaskich do stwierdzenia: czy wystarczą do natychmiastowego wszczęcia akcji beatyfikacyjnej w tym roku, jako 500-ym roku jubileuszowym Unii Florenckiej.

Należy obudzić w społeczeństwie naszym żywe zainteresowanie rozpoczętą akcją ze względu na pierwszorzędne zadania Polski w nadchodzącym okresie dziejowym na ziemiach wschodnich. Wielka rocznica Unii Florenckiej powinna nasunąć tu sporo nowych motywów i bodźców.

Zainteresowani winni zwracać się do Kurii Diecezjalnej Podlaskiej w Siedlcach.

# Katastrofa szybowcowa

ZAKOPANE, 14. 5. Na Bukowinie pod Zakopanem wydarzyła się katastrofa szybowcowa, której ofiarą padł pilot Jan Schray z Łodzi.

Katastrofa nastąpiła w chwili lądowania, na skutek skapotowania szybowca, który wystartowawszy z Tęgoborza do lotu nad Tatrami, po dokonaniu tego lotu miał odbyć drogę powrotną.

Szybowiec uległ kompletnemu zniszczeniu, a pilot odniósł poważne obrażenia.

# Zamach samobójczy w więzieniu
## Policjant przy łóżku więźnia

ŁÓDŹ, 14. 5. W sądzie okręgowym zapadł wyrok skazujący byłego syndyka masy upadłości kilku łódzkich firm oraz właściciela firmy radiowej „Natavis“ inż. Hirszfelda.

Skazanego przytrzymano od razu na sali sądowej i przeprowadzono do więzienia. W kancelarii więziennej podczas odbierania od aresztowanego rozmaitych przedmiotów Hirszfeld wydobył rewolwer i strzelił sobie w pierś.

Ciężko rannego przewieziono do szpitala. Przy łóżku desperata-więźnia postawiono posterunek policyjny.

# Kronika łódzka

— Dotychczasowe rokowania w sprawie zawarcia umowy zbiorowej dla przemysłu ceramicznego nie dały wyniku. Robotnicy żądają podwyżki płac o 10 proc. Ponieważ prace w cegielniach trwają już od tygodnia a sytuacja zaostrza się i może to wywołać strajk, inspektorat pracy wystąpi z projektem o przekazanie sporu pod arbitraż.

— Strajk w drukarniach tkanin w dniu wczorajszym zaostrzono. Ponieważ przemysłowcy wykazują nadal nieustępliwość i w żaden sposób nie chcą się zgodzić na podwyżkę płac robotnikom, wczoraj Związek Zawodowy Praca wysłał do Zgierza i Pabianic specjalną komisję, która wywoła rozszerzenie strajku w okręgu.

— Zatarg, jaki powstał w fabryce firmy Allart Rousseau et Co przy ul. Kątnej 19 zlikwidowano wczoraj w wyniku odbytej konferencji, na której firma zgodziła się przyjąć z powrotem do pracy zredukowaną robotnicę-delegatkę.

— W piekarni Drajnadla przy ul. Zawiszy 17 wybuchł strajk okupacyjny pracowników, albowiem właściciel żądał podpisania, że wszyscy zatrudniani są tylko po 8 godzin na dobę, gdy tymczasem wszyscy zatrudniani byli 15 godzin.

— Zygmunt Nowak (Przejazd 26) jako nałogowy alkoholik cierpiał na rozstrój nerwowy. Onegdaj pojechał do lasów miejskich pod Zgierzem i na jednym z drzew powiesił się. Lekarz stwierdził zgon.

— W Brzezinach w jednej z piekarń 29-letni Zygmunt Miązek w chwili zamroczenia alkoholem wywołał kłótnię z kolegami, a następnie chwycił kawał drzewa i uderzył w głowę Józefa Nawrockiego. Wskutek pękniecia czaszki Nawrocki zmarł. Wczoraj Miązek odpowiadał przed Sądem Okręgowym w Łodzi, który skazał go na 1 rok więzienia.

# Ludowcy w komitecie kopca Kościuszki

KRAKÓW, 14.5. Komitet konserwacji Kopca Kościuszki w Krakowie zwrócił się do zarządu okręgowego Str. Lud. z propozycją wydelegowania przez zarząd dwóch członków, w celu wspólnego omówienia sprawy konserwacji kopca. Koszty mają wynosić około 20 tys. zł. Jak wiadomo, Stronnictwo Ludowe w czasie projektowanych obchodów racławickich miało zamiar urządzić zbiórkę publiczną na ten cel.

Do komitetu zostali wydelegowani: prezes Bruno Gruszka i b. minister Fr. Wójcik z pow. krakowskiego.

# Oskarżony o kradzież drzewa
## uciekł z sali sądowej

RYBNIK, 14. 5. Przed Sądem Okręgowym w Rybniku odpowiadał Kunig z Książenic, oskarżony o kradzież drzewa i opór władzy.

Podczas przerwy, gdy sąd udał się na naradę, Kunig uciekł z sali sądowej. Pościg 2 policjantów pozostał bez wyniku. Sąd wydał wyrok skazujący Kuniga na 3 lata więzienia a współoskarżonego Wilhelma Kubicę na 2 lata więzienia.

Po ucieczce Kuniga aresztowano na sali sądowej jednego z oskarżonych Szymurę, ponieważ zachodziła obawa, że i on spróbuje uciec.

# Wyroki sądowe na listonoszy

Min. Poczt i Telegr. otrzymało sprawozdania o licznych wyrokach sądowych, jakie zapadły na listonoszy za rozmaite malwersacje.

W Rzeszowie sąd okręgowy skazał listonosza pieniężnego Jana Kowalca na 1 i pół roku więzienia, za przywłaszczenie przekazu ze sumą 4,57 złotych.

# Strzelanie do rzutków
## Polskie naboje zdadzą egzamin

W dniach 5 i 6 czerwca rb. na strzelnicy PZŁ w Szczęśliwicach odbędą się czwarte ogólnopolskie zawody w strzelaniu do rzutków. Podobnie jak w latach ubiegłych, zawody te organizuje Państwowa Wytwórnia Prochu w Pionkach.

Na tegorocznych zawodach strzelcy nasi będą mogli wypróbować nabój całkowicie wyprodukowany w kraju, przy czym naboje te zawodnicy otrzymają bezpłatnie od Państw. Wytw. Prochu.

Zawody rozpoczną się 5 czerwca o godz. 7-ej. Program przewiduje strzelanie do 100 rzutków w 4-ch seriach po 25 rzutków. Zawodnicy będą podzieleni na dwie klasy: A) — którzy w poprzednich zawodach organizowanych przez PWP uzyskali 70 proc. trafionych rzutków oraz B) — wszyscy inni zawodnicy.

Przeprowadzona będzie klasyfikacja indywidualna i zespołowa, przy czym zespół składać się będzie z 3-ch zawodników.

Zgłoszenia należy przysyłać do Państw. Wytwórni Prochu w Pionkach do dnia 22 bm

# Grożą wystąpieniem z OZN
## Uchwała posłów z Białostockiego

BIAŁYSTOK, 14. 5. Odbyte w tych dniach zebranie 9 posłów z Białostockiego powzięło uchwałę, na mocy której posłowie ci, jeśli ich konflikt z ministrem Poniatowskim (sprawa wyborów w izbie rolniczej) nie zostanie załatwiony pomyślnie — wystąpią z OZN.

# Walka z kredytem daje rezultaty

Spółdzielczość spożywców prowadzi wytężoną walkę z nałogiem kredytowania rujnującym budżety domowe. Wiele spółdzielni należących do związku „Społem“ zamknęło sprzedaż na kredyt, inne różnymi sposobami zwalczają zakorzenione zło. Jak sobie radzą małe spółdzielnie wiejskie w tych sprawach i z jakimi skutkami — widać to z przykładu spółdzielni „Kwiat“ w Podbielskich Ogrodnikach (pow. Bielsk Podlaski). Miała ona wiele kłopotów ze swymi dłużnikami W r. 1935 członkowie wybrali towarów na kredyt na sumę 994 zł. co spowodowało konieczność zadłużenia się spółdzielni wobec unieruchomienia kapitałów na sumę 1.598 zł a wślad za tym poszło zwiększenie kosztów handlowych, podrożenie towarów itd. Dopiero w ubiegłym roku przeprowadzono na walnym zebraniu członków uchwałę zamykającą sprzedaż na kredyt.. Zadłużenie spółdzielni do 600 zł. W ten sposób spółdzielnia uniknęła opłacania procentów od członków zmalało do 300 zł. a zadłużenie zobowiązań, a prywatni sklepikarze, stosu-

**Byt NOWEJ RZECZPOSPOLITEJ opiera się na Czytelnikach**

**Pamiętając o tym wpłacajcie prenumeratę za kwiecień i maj**

# Zapasy Warszawa — Królewiec

**W nadchodzącą niedzielę w cyrku warszawskim o godz. 12 odbędą się międzynarodowe zawody zapaśnicze pomiędzy reprezetacjami Królewca i Warszawy.**

**Zawody te stanowić będą decydującą rozgrywkę o nagrodę przechodnią „Preussische Ztg.“ z Królewca, którą Warszawa zdobyła już dwukrotnie.**

**Do reprezentacji Warszawy powołani będą czołowi zapaśnicy stołeczni z 4 olimpijczykami na czele. W drużynie królewieckiej walczyć będzie aż 7 mistrzów Rzeszy.**

**20 TYSIĘCY BILETÓW**

**Występ angielskiej drużyny piłkarskiej Wolverhampton Wanderers wywołał na śląsku ogromne zainteresowanie. Dotychczas sprzedano na ten mecz ponad 20.000 biletów.**

# „Chora“ dziewczyna na zarżniętym rytualnie cielaku

CZĘSTOCHOWA, 13. 5. Kontrolerzy częstochowskiej rzeźni miejskiej wykryli tajny ubój, dokonywany przez Żydówkę Mariem Fajbergową w Częstochowie, przy ul. Warszawskiej nr 47.

Kontrolerzy wkroczywszy do mieszkania Gołdy Dylewskiej, gdzie znajdowała się Fajbergowa, znaleźli leżącą w łóżku chorą rzekomo na anginę 17-letnią Szejbę Ebsztajnównę.

Po usunięciu dziewczyny z łóżka okazało się, że leżała ona na świeżo zarżniętym rytualnie cielaku. Mięso skonfiskowano a na obie kobiety sporządzono protokół.

# Przed celownikiem

## Program dzisiejszy

### Konie podajemy w kolejności przewidywanych przez nas szans

**GONITWA 1. Płoty. Nagroda 1500 zł. Dystans 2400 mtr.**

... **Narew**, 5 l. kl. A. Tuńskiego, 66 kg. ch. Andrzejczak.

... **Nieporęt**, 4 l. og. Z. Cierpickiego, 66 kg. NN.

... **Lawina**, 5 l. kl. M. Stokowskiej, 67 kg. NN

... **Ignis**, 4 l. og. J. Macherskiej, 66 kg. NN.

Klasowa Narew podobno naskakana jest dobrze, powinna więc pokonać Nieporęta, który ma za sobą już dobry wyścig. Małe szanse ma Lawina, żadne zaś Ignis.

**GONITWA 2. Nagroda 1800 zł. Dystans 2100 mtr.**

... **Okrza**, 3 l. kl. L. Bukowieckiego, 56 kg. ż. Gill.

... **Amico Fritz II**, 3 l. og. L. Morzyckiego, 58 kg. ż. Nicoll.

... **Mister Braun**, 3 l. og. st. Jordan, 58 kg. ż. Klamar.

... **Ramzes**, 3 l. og. K. i S. Enderów, 58 kg. ż. Gulyas.

... **Latania**, 3 l. kl. M. Bersona, 56 kg. ż. Stasiak.

... **Olaf**, 3 l. og S. Szwarcsztajna, 58 kg. ż. Michalczyk

Amico Fritz II (—2 kg.) debiutując nie zrobił dobrego wrażenia, miał jednak następnie dobry galop, pomimo to sądzimy, że może pokonać go Okrza. Ma szanse też i Mister Braun. Nieźle przeszedł już Ramzes, gorzej zaś Olaf. Wydaje nam się że dla Latanii odpowiedniejszy byłby dystans krótszy.

**GONITWA 3. Nagroda 3000 zł. Dystans 1600 mtr.**

... **Jeremi**, 3 l. og. st. Wierzbno, 58 kg. ż. Stasiak.

... **Escorial**, 3 l. og. st. Podhalanka, 58 kg. j. Gibek.

... **Delaval**, 3 l. og. st. Wierzbno, 55 kg. NN.

... **Estrada**, 3 l. kl. W. Bob. i J. Turno 56 kg. ż. Gulyas.

... **Herpes**, 3 l. og. A. Mieczkowskiego, 55 kg. j. Kleban.

... **Lohengrin**, 3 l. og. J. Litewskigo i Mikke, 55 kg. j. Kobitowicz.

Niepokonany jeszcze Jeremi dość dużo ma już roboty, powinien więc łatwo w tej stawce zwyciężyć. Drugie szase zdaje się mieć Escorial.

Dobrze galopuje Delaval (—3 kg.). Źle przeszła Estrada. Herpes i Lohengrin niosą po 3 kg. mniej.

**GONITWA 4. Nagroda 1400 zł. Dystans 1600 mtr.**

... **Rübezahl**, 3 l. og. st. Lubicz, 58 kg. ż. Lubicz.

... **Jolanta**, 3 l. kl. st. Konin, 56 kg. ż. Kusznieruk.

... **Fenszek**, 3 l. kl. L. Dydyńskiego, 56 kg. ż. Michalczyk.

... **Omulew**, 3 l. og. L. Bukowieckiego, 58 kg. ż. Lipowicz.

... **Irata**, 4 l. kl. A. Mieczkowskiego, 52 kg. j. Kleban

... **Addis Abeba**, 3 l. kl. E. i J. Bukowscy, 56 kg. NN.

... **Thaiti**, 3 l. kl. J. Gawłowicza, 56 kg. ż. Pulc.

... **Lanca II**, 3 l. kl. st. Iwno, 56 kg. NN.

Rübezahl debiutując przeszedł dobrze i ostatnio miał dobry galop, łatwo więc powinien zwyciężyć w tej słabej stawce. Na miejsca płatne szanse zdają się mieć Jolanta i Fenszek.

**GONITWA 5. Nagroda 2400 zł. Dystans 2200 mtr.**

... **Apollo**, 3 l. og. A. Budnego, 58 kg. ż. Pulc.

... **Allongo**, 3 l. og. M. Bronikowskiej, 57 kg. j. Balcer.

... **Rarytas**, 3 l. og A. Mieczkowskiego, 57 kg. j. Kleban.

... **Lohengrin**, 3 l. og. J. Litewskiego i Mikke, 57 kg. j. Kobitowicz.

... **Gedymin**, 3 l. og. K. Wodzińskiego, 58 kg. ż. Jagodziński.

Sądzimy że dystans 2200 mtr. okaże się odpowiedniejszym dla Apollo, typujemy więc go przed Allongo. Obydwa te ogiery biegały już dobrze i są w dobrej formie. Rarytas, Lohengrin i krótkodystansowy Gedymin nie powinny być groźnymi dla wyżej wymienionych.

**GONITWA 6. Nagroda Lubelska 5000 zł. Dystans 2100 mtr.**

... **Dal**, 4 l. kl. A. Tuńskiego, 54 kg. ż. Jagodziński.

... **En Avant**, 4 l. kl. L. Schweizera, 56 kg. j. Kobitowicz.

... **Nola**, 4 l. kl. st. Łochów, 54 kg. ż. Gill.

... **Lulu**, 4 l. kl. st. Jordan, 54 kg. ż. Klamar.

... **Iffet**, 4 l. kl. st. Nałęcz, 54 kg. ż. Pulc.

... **Nelly**, 4 l. kl. S. Szwarcsztajna, 54 kg. ż. Michalczyk.

... **Prokne**, 4 l. kl. K. i S. Enderów, 54 kg. ż. Gulyas.

Najlepsza w tej stawce En Avant bezbarwnie przeszła debiutując, może więc ulec klaczy Dal (—2 kg.). Dobrze galopuje Nola. Źle przeszła Iffet. Niespodziankę zrobić może Lulu. Dla Nelly odpowiedniejszy, byłby dystans krótszy. Prokne w tej stawce wydaje się najsłabszą.

**GONITWA 7. Nagroda 2000 zł. Dystans 1600 mtr.**

... **Raptus**, 4 l. og. st. Łochów, 58 kg. ż. Gill.

... **Atak**, 5 l. og. st. Lubicz, 58 kg. ż. Pasternak.

... **Nordström**, 4 l. og. F. Szaniawskiego, 55 kg. ż. Michalczyk.

... **Raguza**, 5 l. kl. Z. Hoffmanowej, 56 kg. ż. Pulc.

... **Ingola**, 5 l. kl. Z. Karpińskiej, 52 kg. j. Kobitowicz.

... **Jeszcze raz**, 4 l. og. L. Bukowieckiego, 58 kg. ż. Lipowicz.

Raptus dwukrotnie już zwyciężył, powinien więc pokonać Ataka. Dobrze poprzednio przeszedł Nordström (—3 kg.). Dobrze galopuje Raguza. Źle przeszły poprzednio Ingola i Jeszcze raz. Irata galopuje słabo.

**GONITWA 8. Nagroda 2200 zł. Dystans 2100 mtr.**

... **Oryginał**, 5 l. og. st. Wierzbno, 59 kg. NN.

... **Klejnot Bychawski**, 5 l. og. A. Budnego, 59 kg. ż. Pulc.

... **Harmattan**, 6 l. og. L. Dydyńskiego, 59 kg. ż. Michalczyk.

... **Dar**, 5 l. og. W. hr. Pin. i E. Kown., 59 kg. ż. Nowak.

... **Tanew**, 4 l. og. st. Podhalanka, 57 kg. j. Gibek.

... **Bobrujsk**, 6 l. og. st. Jordan, 57 kg. NN.

... **Orgia**, 5 l. kl. st. Nałęcz, 57 kg. ż. Gill.

... **Katherine Gaunt**, 4 l. kl. M. Bersona, 56 kg. ż. Stasiak.

... **Parnar**, 4 l. og. J. Litew. i Mikke, 57 kg. j. Kobitowicz.

... **Le Palatin**, 5 l. og. A. Tuńskiego, 59 kg. ż. Kucharski.

... **Jeszcze raz**, 5 l. og. L. Bokuwskiego 56 kg. ż. Lipowicz.

Oryginał, Klejnot Bychawski, Harmattan i Dar równorzędne mają szanse. Zwycięży ten, któremu złoży się lepiej wyścig, lub też lepsza jazda. Dobrze galopuje Tanew. Nie jest gotową jeszcze Katherine Gaunt. Bobrujsk, Orgia, Parnar, Le Palatin i Jeszcze raz mniejsze zdają się mieć szanse.

**GONITWA 9. Nagroda 1800 zł. Dystans 2100 mtr.**

... **Witamina**, 3 l. kl. T. i Kr. Glińskich, 55 kg. j. Kobitowicz.

... **Estramadura**, 3 l. kl. Cz. Andrycza, ż. Stasiak.

... **Ra**, 3 l. og. K. i S. Enderów, 58 kg. ż. Gulyas.

... **Przebój II**, 3 l. og. W. hr. Pin. i E. Kown., 58 kg. ż. Nowak.

... **Derwisz III**, 3 l. og. M. Bronikowskiej, 57 kg. j. Balcer.

... **Hagar**, 3 l. kl. A. Budnego, 54 kg. ż. Pulc.

Ceniona w swojej stajni Witamina wydaje się być o tyle lepszą w tej stawce, że i bez bata powinna pokonać, dobrze galopujące: Estramadurę i Ra, który nieźle już przeszedł. Przebój II, Derwisz III i Hagar (—2 kg.) zdają się być dużo słabszymi.

**Czytajcie**
**Nowa Rzeczpospolita**

## Przypuszczalni zwycięzcy

### Accumulativ dnia

Zwyczainy: Rübezahl (4 gon.), Raptus (7 gon.), Witamina (9 gon.).
Francuski: Okrza (2 gon.), Rübezahl (4 gon.), Dal (6 gon.), Raptus (7 gon.), Witamina (9 gon.)

| Gonitwa | Nasz faworyt | Na miejsca płatne (Francuski) | Ewentualny fuks | Najlepiej galopuje | Na tor miękki |
|---|---|---|---|---|---|
| 1 | Narew | Narew | Nieporęt | Nieporęt | Narew |
| 2 | Okrza | Okrza | Mister Braun | Amico Fritz II | Ramzes |
| 3 | Jeremi | Jeremi | Escorial | Jeremi | Delaval |
| 4 | Rübezahl | Rübezahl | Fenszek | Rübezahl | Rübezahl |
| 5 | Apollo | Apollo | — | Allongo | Apollo |
| 6 | Dal | Dal | Lulu | Nola | En Avant |
| 7 | Raptus | Raptus | Nordström | Raguza | Raptus |
| 8 | Oryginał | Klejnot Bychawsk | Harmattan | Dar | Parnar |
| 9 | Witamina | Witamina | Ra | Estramadura | Witamina |
| 10 | | | | | |

# Zawody lotnicze o puchar PZUW

## Śląsk na pierwszym — Gdańsk na ostatnim miejscu

### W pierwszym dniu piloci dobrze się spisa i

W piątek na lotnisku mokotowskim w Warszawie rozpoczęły się zawody lotnicze o puchar Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych. Zawody te na dwumiejscowych maszynach typu RWD—8 pomyślane są tak, że zarówno pilot, jak i jego towarzysz zdają trudny egzamin lotniczy.

W zawodach biorą udział wyłącznie piloci drugiej klasy, a więc ci, co mają przelatane 40 godzin bez wypadku z własnej winy.

Przed południem piloci załatwiwszy wszystkie formalności obowiązujące przed zawodami, po czym wylosowali kolejność startu do poszczególnych prób.

Zawody rozpoczęły się o godzinie pierwszej po południu. Na pierwszy ogień poszła próba rozruchu silnika, której szybkie wykonanie umożliwia szybki start. Następnie — próba rzucania meldunków w locie. Jest to sztuka wymagająca dużego wyćwiczenia, niemniej jednak niezbędna dla użytku nie tylko wojskowego. Jako ostatnią przeprowadzono próbę lądowania w prostokącie. Polega ona na tym, że trzeba umieć wylądować w miejscu ściśle do lądowania wyznaczonym.

Pierwszy dzień zawodów przeszedł bez żadnych wypadków. Młodzi piloci zdali egzamin doskonale i już na tej podstawie wiele można się po nich spodziewać. Jeżeli chodzi o punktację indywidualną kolejne miejsca zajęli: 1)

1) inż. Kolbuszewski i Pysz (Śląsk), inż. Andrzej Anczutin i Romuald Szukiewicz (W-wa), 3) Jerzy Różański i Władysł. Osiniuk (Warszawa), 4) inż. Aleksandrowicz i Wasilewski (Lublin), 5) Kocjan i Dregier (Warszawa), 20) Śmidowicz i Curuś-Bachleda (Gdańsk).

W sobotę o godzinie 6 m. 30 rano zawodnicy startując co trzy minuty wyruszyli do lotu okrężnego nad Polską.

Na poszczególnych odcinkach komisarzami będą inspektorzy Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, gdyż dotychczas zdarzały się wypadki, że stanowiska te trzeba było obsadzać posterunkowymi policji.

W sobotę o godzinie 19 na lotnisku w Skniłowie pod Lwowem odbędzie się odprawa zawodników do drugiego etapu lotu. Na trasie Biała Podlaska — Warszawa, jako ostatni etap odbędzie się próba lotu na orientację.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, który całkowicie finansuje zawody, ufundował również nagrody trzy zespołowe i indywidualne dla zawodników. Pierwszą nagrodą zespołową będzie puchar, druga nagroda pieniężna wynosi 4.000 złotych, trzecia 3.000 złotych. Warto podkreślić, że wszyscy zawodnicy biorący udział w zawodach są ubezpieczeni w PZUW — na wypadek śmierci na sumę 5.000 złotych, na wypadek kalectwa — na sumę 10.000 zł.

Fakt ten jest dowodem, że lotnictwem interesują się coraz bardziej nawet takie czynniki, które niewiele mają z nim wspólnego. Poza tym, że można ubezpieczyć samolot czy pilota — co może łączyć ubezpieczenia i lotnictwo? Nic — poza stale rosnącą w całym społeczeństwie sympatią dla lotnictwa.

## Prace Steppa

**Zarząd PZP rozplanował już prace amerykańskiego trenera Steppa.**

**1 czerwca — 15 lipca Stepp będzie doskonalił 40 najlepszych zawodników Śląska, Krakowa, Lwowa i Ostrowca.**

**16—19 lipca na mistrzostwa Polski w Bielsku.**

**20 lipca — 4 sierpnia na obozie reprezentacji w Ustroniu.**

**4—31 sierpnia szkolenie najlepszych zawodników Warszawy, Łodzi, Wilna, Brześcia i Lublina.**

**1—27 września w Poznaniu doskonalenie zawodników z Poznania i Pomorza.**

**We wszystkich wymienionych pracach Steppowi towarzyszyć będą jako asystenci czterej najlepsi instruktorzy, wybierani po jednym z każdego okręgu.**

## Góra będzie grał

Zarząd Cracovii informuje nas, że kontuzja reprezentacyjnego piłkarza Góry okazała się na szczęście powierzchowną.

Prześwietlenie rentgenologiczne nie wykazało naruszenia kości. Zachodzi nawet możliwość, że Góra już w nadchodzącą niedzielę wystąpi w barwach Cracovii przeciwko AKS — w Chorzowie.

W każdym razie udział jego w meczu międzypaństwowym z Irlandią jest pewny. Tym samym trudna sytuacja kapitana związkowego p. Kałuży z wyszukaniem zastępcy na tę pozycję — została szczęśliwie rozwiązana.

**Pamiętaj o bezrobotnych**

**JEŚLI** chcesz mieć piękne i zdrowe zęby czyść tylko szczotką znaną z dobroci
**PATENT D-RA ZIELINSKIEGO**
Fabryki **J. B. KOZAKOW** i Syn
(05) WARSZAWA, OKOLN K 5a tel. 318-49

**UBIORY** gotowe męskie uczniowskie
w wielkim wyborze poleca
**Alfred LEIBRANDT**
ul. WSPÓLNA 14, TEL. 9.00-47 (firma chrześcijańska)
Czytelnikom „Nowej Rzeczpospolitej" specjalny raba (022)

# OGŁOSZENIA DROBNE

## Kupno i sprzedaż

**A) Kupno** - Sprzedaż starej garderoby męskiej i damskiej, zamiana na wykwintne materiały bielskie. Kupujemy kwity lombardowe i futra. Jerozolimska 27. podwórze — sklep 73 Tel 7.23-75 (62)

**MASZYNY SINGERA** od 3 zł tygodniowo. Chłodna 42 — 13. Pańska 10 — 22 Dzwonić: 6.79-17 (58)

**MASZYNY** do szycia „Kasprzyckiego" znane ze swej dobroci od lat 58. Gotówka — Ratami — Tanio — (skład fabryczny). Warszawa, Marszałkowska 158, róg Królewskiej (47)

**PORTRET** Adama Mickiewicza. jedyny autentyczny H. Rodakowskiego — do sprzedania znawcom. Tel. 325-10. (95)

**RADIO - ODBIORNIKI**, Philips, Kosmos, Telefunken Echo i inne bez zaliczki od 10 zł miesięcznie. Chłodna 42 — 13, Pańska 40 — 22. — Dzwonić: 6.79-17. (59)

**WYTWÓRNIA** tapicersko - stolarska Z. GILEWSKI, ul. Senatorska 26. Poleca meble stolarsko - tapicerskie własnego wyrobu, gotowe i na zamówienia Tel. 2.63-06. (65)

**ZAMIANA** (kupno) zużytej garderoby na materiały bielskie „Alwa", Nowy Świat 62. sklep w podwórzu, telefon 3.26-97. (56)

## Różne

**A. A. TAPCZANY**, otomany, fotele, łóżka, kozetka 10 mies. Chmielna 44 (70)

**CERĘ PIĘKNĄ I GŁADKĄ** uzyskasz pijąc wiosenny Sok Kwitnącego Łopianu Magister **Edward Gorbiec Warszawa. Miodowa 14.** Apteki i Drogerie. (89)

**MĘŻCZYŹNI!** Sto procent sił uzyska każdy, stosując mój wynalazek: Aparat „X" — Bliższe szczegóły. P. Ponarski, Warecka 10—18. (61)

# Pełna tabela loterii

## 6-ty dzień ciągnienia IV-ej klasy — 41 loterii

### I i II ciągnienie

**GŁÓWNE WYGRANE**

Stała dzienna wygrana zł 5.000 na nr 150019

**Zł 15.000** na nr 20520

**Zł 10.000** na nr: 54828 147845

**Zł 5.000** na nr: 59801 77290 122693 140163

**Zł 2.000** na nr: 11183 18978 22853 23139 26232 28023 33921 44827 52153 57888 60236 66271 68814 86346 109640 119284 134729 137500 145238 153535 153687

**Zł 1.000** na nr: 22636 22969 24246 36279 43942 62770 63805 71936 74278 89308 91510 107170 115143 121690 123999 127994 138020 142395 142802 143958 144487 150386

544 672 99 719 80 814 99 973 94099 131 286 91 311 80 81 722 865 84 960 95154 68 83 223 339 79 462 70 729 852 88 943 54 96231 82 309 10 60 83 495 613 91 805 97018 60 230 62 406 34 44 91 639 722 838 84 944 98071 87 213 72 335 467 619 99140 223 347 460 674 800 986 88 100145 87 214 40 336 464 554 80 618 760 827 921 101024 102 266 93 317 77 434 54 638 708 903 102011 60 160 248 66 360 463 591 601 7 47 705 937 83 97 103122 369 76 95 495 527 608 939 104212 369 404 757 800 909 84 105160 73 262 482 671 707 79 106095 149 214 312 701 907 15 107086 140 75 235 329 419 57 96 700 810 994 108105 87 235 65 92 304 599 732 65 93 98 815 959 109068 73 86 164 96 99 611 26 727 109627 110064 348 433 87 673 726 803 93 952 111003 108 209 11 65 385 448 603 21 723 25 54 852 72 112007 88 234 87


**Wygrana Zł 10.000** padła na № **123455** w kol. **DZIERŻANOWSKIEGO** W-wa, Nowy Świat **64**, Freta **5** Gniezno, Chrobrego **2**, gdzie zawsze pada wiele wygranych


### Wygrane po 250 zł.

89 184 276 328 411 521 612 893 96 946 1046 59 61 74 156 304 533 789 837 2021 46 274 335 433 56 866 904 92 3071 163 69 85 97 361 456 599 691 92 804 65 913 4001 133 369 475 653 703 8 32 86 5052 181 84 89 290 409 39 87 732 54 874 90 98 901 95 6013 44 211 358 472 512 778 846 905 97 7054 231 508 67 605 771 82 96 818 937 8082 98 142 88 383 432 553 608 784 966 9031 60 97 155 258 487 519 664 56 702 815 59 980 10098 231 88 318 78 465 625 768 941 94 11406 46 552 759 83 823 53 12011 40 105 38 53 86 249 340 491 854 13185 217 93 97 395 559 79 759 98 878 94 946 14060 258 305 29 60 594 95 662 81 707 27 925 15058 83 85 183 95 429 43 62 83 468 658 812 964 16022 278 90 369 99 420 880 957 17017 97 497 532 82 680 742 901 18110 22 23 43 54 257 456 668 69 819 927 19030 43 221 39 83 312 62 67 437 533 645 752 824 27 49 954 63 20068 132 25 445 322 38 590 615 38 995 21048 87 107 393 423 71 731 855 22158 96 302 80 825 572 96 23003 15 72 99 100 79 236 359 90 93 405 61 561 610 97 838 927 43 24005 218 421 621 66 83 731 25023 123 26 54 310 488 576 693 713 942 83 26022 287 342 778 849 27185 215 505 23 650 995 28263 384 91 599 733 853 904 20 34 71 99 29145 60 77 87 320 37 572 656 712 39 58 61 30355 467 714 22 46 87 930 83 95 31098 130 302 454 838 913 57 32215 330 483 98 632 45 47 703 56 86 93 807 964 33038 127 207 63 318 23 8 435 541 34017 40 69 219 568 696 749 323 867 91 35060 440 583 639 738 870 36072 167 217 79 465 634 38 58 89 876 921 37011 68 251 302 94 523 44 701 19 38181 276 214 526 39119 50 64 248 370 507 778 40389 459 661 82 859 41002 136 223 94 5 301 418 515 601 59 722 83 84 986 42202 405 91 503 811 48 83 987 43146 246 412 609 48 736 860 44054 500 39 696 708 37 45040 115 39 286 303 610 790 969 46029 195 252 401 27 51 579 927 87 46004 65 132 223 97 311 494 534 735 38 923 31 83 48009 91 151 85 92 324 408 53 659 743 838 49189 90 245 569 633 713 14 99 861 93 987 50187 95 204 18 37 51 387 455 552 624 730 51074 246 56 328 86 425 614 47 75 700 860 52288 453 60 75 53032 88 109 203 394 444 543 71 656 941 94 54770 84 802 55020 67 167 86 214 314 477 728 843 62 923 56010 149 351 405 573 651 705 51 969 57091 96 130 309 35 408 50 585 777 79 887 58049 51 150 310 83 556 722 23 25 59150 70 238 41 67 325 405 539 47 694 789 91 83 51 983 60026 62 98 257 338 47 402 554 80 715 19 66 944 75 94 61020 146 207 318 25 518 60 604 71 822 47 905 81 62228 510 618 24 778 73 900 52 63132 401 7 72 88 508 613 60 943 64027 79 132 42 67 245 83 871 901 16 60018 63 112 60 63 64 419 542 54 661 792 845 52 85 964 86 66099 360 446 59 641 815 97 925 67211 95 435 86 623 48 951 91 68042 184 204 452 539 115 22 28 726 56 808 82 910 25 91 69032 77 44 386 525 601 20 57 706 66 78 70127 62 204 421 32 82 87 563 97 794 873 911 35 71138 244 53 60 65 389 470 651 936 72184 229 33 95 315 45 477 78 545 50 73 750 64 909 73057 96 172 227 69 332 509 25 87 693 705 76 800 48 74014 42 289 336 410 519 692 731 46 75114 243 70 516 46 608 49 53 74 887 89 931 94 76516 607 47 720 817 22 66 77187 245 68 490 92 563 619 82 83 875 988 78002 23 76 101 474 516 35 79 623 741 51 55 808 79074 422 67 587 661 705 809 28 46 42 94 962 91 80026 88 102 73 210 32 73 351 453 540 60 90 848 86 955 81005 16 19 49 187 497 656 816 30 98 82073 91 111 351 54 408 95 535 97 990 83121 98 239 42 313 85 404 44 55 511 94 660 768 941 79 84040 76 115 26 60 249 67 415 77 80 559 680 7782 933 97 85036 194 249 92 359 437 503 70 638 877 86 949 74 86040 48 278 373 511 839 55 58 95 933 43 87035 68 270 356 518 33 810 87 88035 359 535 56 92 668 84 969 918 39 77 89261 360 68 93 632 721 865 90053 215 323 67 537 638 97 766 91097 238 41 319 91 420 946 92021 81 317 550 727 800 28 55 926 97 93006

333 419 582 716 20 827 113021 33 66 338 87 532 51 713 834 75 925

114029 55 162 70 225 540 643 69 841 936 56 115032 59 140 366 71 84 473 607 72 98 927 116169 93 350 70 765 597 746 838 47 915 94 117098 556 840 85 118156 249 338 411 32 629 50 59 730 38 41 45 810 944 86 93 119003 34 105 28 49 423 39 587 600 31 703 32 79 854 60 958

120098 106 66 213 331 93 426 510 41 640 838 966 81 121204 20 65 99 345 421 50 610 22 24 71 915 122034 265 570 739 70 822 994 123048 118 83 96 205 372 406 14 573 628 40 909 124029 115 50 93 288 89 332 39 70 784 955 125450 6653 942 126028 33 424 58 73 612 42 51 714 68 841 127379 465 85 558 907 89 90 128103 374 85 424 545 701 821 129169 350 501 710 828

130153 227 63 320 78 443 719 45 49 57 69 938 49 52 131094 143 236 93 320 402 61 517 768 684 88 948 98 132006 38 110 16 37 61 248 84 330 60 98 427 82 565 609 25 98 825 133010 81 100 83 283 549 702 79 821 984 134035 406 27 770 845 66 924 61 135016 21 33 48 60 206 72 76 345 625 69 721 64 933 69 95 136010 57 71 89 128 64 383 437 571 604 777 876 902 43 73 86 137118 34 371 91 447 61 94 506 621 743 892 959 68 87 138006 54 312 57 459 511 650 846 93 973 139154 211 28 46 357 438 560 56 603 65 719 939 140243 69 340 464 503 670 96 836 52 98 141067 203 319 460 517 35 615 719 880 85 142006 43 100 18 360 431 500 39 630 36 43 838 993 143000 93 194 91 287 90 92 301 12 73 444 540 79 795 144128 244 592 860 145010 93 95 129 201 333 502 34 717 31 55 879 146008 32 172 213 316 91 442 602 15 872 147019 144 268 517 642 76 148086 245 621 767 874 79 149071 249 332 63 74 97 934 56 150246 308 89 431 506 28 920 31 720 878 926 151114 311 19 70 613 84 764 809 960 78 152070 156 64 93 217 59 93 317 498 568 95 612 701 950 52 153218 45 80 406 39 506 154001 22 430 36 96 561 67 614 71 946 155046 140 362 409 577 78 755 156346 74 428 38 76 804 929 157058 328 68 484 697 845 913 158423 71 520 22 159133 49 224 46 65 645 60 767 851 91 985

### III-cie ciągnienie

**Wygrane po 250 zł**

379 407 580 883 91 940 1069 130 67 399 503 762 930 2393 422 539 3081 207 47 98 377 773 91 894 4093 325 510 39 56 602 742 48 801 30 946 5117 258 334 432 709 6079 107 32 60 338 990 7184 404 30 636 767 805 68 924 8583 990 9058 98 900 10151 218 898 11140 329 831 12764 999 13122 253 411 713 932 14402 37 814 21 15022 127 74 730 32 16077 275 94 578 17200 99 434 567 995 18401 698 932 19304 34 952 72 84 20026 108 70 21213 28 323 22108 49 566 890 929 23090 502 35 46 92 913 24018 584 789 25396 26006 332 52 561 78 785 806 36 9 27254 568 868 957 28522 64 811 25 956 29124 46 288 93 399 30484 97 784 940 31044 84 99 169 78 32013 24 84 91 941 79 33023 309 847 34003 102 10 460 770 89 35008 134 252 374 611 80 703 880 36132 34 263 364 622 908 37178 340 497 865 910 38022 79 218 447 54 78 524 69 39298 333 625 944 75 40741 864 89 940 41095 292 430 57 61 630 42036 112 54 315 741 897 43010 361 66 4845 42 44174 300 3 455 547 774 45082 165 285 475 867 6873 970 47144 83 431 61 638 48970 95 49230 650 770 934 67 50042 225 26 551 647 748 51202 343 759 874 938 52125 321 583 737 43 53028 60 262 467 54006 351 78 453 781 55294 435 56269 93 971 83 57158 499 58179 218 573 793 35 540 721 35 59 973 60046 61028 82 93 176 409 690 97 700 62193 333 473 511 99 683 716 84 859 63347 687 64008 85 170 90 202 532 671 742 884 905 65103 444 784 959 66032 105 640 97 674 67858 97 941 68256 432 47 65 604 818 69330 55 472 511 41 75 639 720 70227 55 465 640 71581 698 797 72085 127 211 86 446 649 73142 438 99 762 71 92 74151 92 291 385 432 691 743 75064 94 799

76078 125 560 652 79 811 944 77021 429 652 98 805 78144 300 412 40 513 635 59 836 62 982 79003 177 269 395 647 73 820 26 938 80002 11 113 362 459 767 995 81085 432 706 35 883 991 82019 297 309 445 698 709 901 34 77 83070 78 163 213 56 574 712 18 827 95 84051 91 290 921 85451 707 914 79 93 86070 98 175 298 322 70 603 808 966 87089 205 55 57 560 836 963 88158 567 759 851 973 89035 89 566

90037 78 84 132 344 75 479 634 728 52 983 91658 750 814 92015 382 568 658 920 93047 263 565 623 94167 296 375 527 650 59 889 95408 748 883 96053 340 45 470 530 41 880 97054 443 50 992 98081 125 263 305 49 441 553 630 938 99286 627 714 34 925

100030 34 372 869 73 963 101101 12 248 411 651 97 780 988 102017 80 183 250 858 103088 257 426 40 76 603 97 765 983 104050 77 256 597 710 24 923 105005 6 10 62 268 89 398 425 552 616 106290 446 57 64 619 959 107335 528 635 55 992 108044 290 525 32 600 700 943 71 109065 132 352 413 571 804 977

110895 111625 44 73 74 79 750 861 112118 222 302 4 626 751 71 974 113237 376 427 54 693 753 861 901 49 114227 629 115614 705 50 51 116657 928 117153 284 837 118108 365 760 923 119007 186 324 435 871 85 923

120011 114 337 56 463 648 970 121028 37 132 535 122261 505 685 724 996 123112 542 680 94 124076 630 125037 394 419 677 754 912 126083 161 418 594 793 963 127160 62 444 752 800 93 924 128143 300 484 129000 17 269 383 557 619 37 797 130010 115 578 639 752 833 88 131231 76 582 99 614 62 746 132112 552 798 870 946 153054 387 955 134131 60 444 636 135094 152 320 510 53 607 17 717 97 857 136057 471 856 137186 335 609 19 798 139023 49 513 690 780 982

140003 280 380 591 902 141052 73 401 142181 294 337 61 466 522 49 747 935 143002 315 422 579 653 868 908 14418[illegible] 490 544 823 43 145149 80 209 27 36 449 706 833 926 85 146081 173 387 452 700 19 147014 765 148110 237 67 348 407 786 800 84 91 149191 267 312 65 434 606 857 915 74 80 85 150306 723 383 651 765 910 152337 73 523 684 798 153213 154333 431 583 817 50 155070 224 520 614 47 784 813 156138 270 907 157359 409 540 90 812 158366 97 421 576 997 159007 21 22 57 135 287 350 831 942 29

### IV-te ciągnienie

**GŁÓWNE WYGRANE**

**Stała dzienna wygrana zł 20.000** na nr 62746

**Zł 25.000** na nr 111510

**Zł 15.000** na nr: 20664 96700

**Zł 10.000** na nr 98225

**Zł 5.000** na nr 44501

**Zł 2.000** na nr: 1162 5779 8801 51685 52581 65658 67592 73234 107461 110522 110807 134072 139164 155699

**Zł 1.000** na nr: 13513 14131 15816 16053 32273 40254 51452 58399 61496 64256 65413 69001 72631 74411 82575 83220 91166 94892 95006 106133 112683 117822 119515 133003 136198 148295 148859 156692

**Wygrane po 250 zł**

110 36 74 294 548 788 97 1006 22 225 476 2250 89 548 89 662 755 894 958 3115 243 386 740 80 840 4193 538 668 5235 77 96 390 623 77 726 999 6770 7407 66 064 66 714 8190 245 65 805 71 9010 49 266 362 899 10108 91 272 475 79 622 924 85 11077 215 909 10 12010 113 329 13139 311 1408 3183 237 85 479 829 15112 302 597 84316 100 62 539 663 729 961 17161 18411 79 775 845 941 19019 171 266 315 54 796 821 93 947 20101 585 641 21515 70 666 708 802 923 22084 147 587 601 40 23052 140 830 71 941 24255 448 74 830 71 941 24255 448 74 938 25008 199 269 331 65 26605 27592 872 28208 56 880 988 29076 202 28 52 96 939 30308 35 605 734 32059 76 314 29 634 55 772 851 936 32763 806 912 42 33315 628 70 705 826 34028 39 629 31 891 35154 247 526 36007 15 106 499 550 38475 531 393227 302 464 520 643 61 64 883 917 40005 906 81 83 945 50 41439 633 818 912 73 42556 82 657 77 43481 952 45293 976 46118 241 330 999 47058 96 549 907 48345 421 12 914 77 49118 637 800 49 73 74 50111 40 86 646 722 51254 489 96 577 52039 49 198 240 451 505 53049 308 650 973 54277 305 16 48 475 80 510 11 40 799 872 55009 127 87 708 97 908 56094 420 36 775 57061 66 692 841 991 58006 19 31 240 312 67 530 60 800 17 59016 134 642 87 60094 511 57 616 850 61090 157 249 58 370 460 600 17 50 993 62326 72 474 747 72 63107 29 200 521 94 632 827 916 64063 155 431 853 936 45 65094 360 426 948 66087 95 745 963 67094 448 772 608 68038 138 316 469 78 765 69206 390 807 958 70188 588 722 805 21 928 71225 78 905 72020 156 66 487 99 597 919 73129 93 348 669 94 933 74408 879 75685 874

173 89 20 30 91 440 728 77229 402 512 727 72 69 869 78147 50 70 890 725 895 79195 230 414 35 526 798 870 921 55 73 80352 426 670 792 998 81328 574 774 82265 647 707 83063 254 84224 388 412 879 86063 347 97 87142 248 387 440 652 88106 91 70 211 89138 319 49 411 718 93 827 939 90050 439 45 677 898 91275 407 606 713 69 92055 457 548 93155 82 317 92 94090 139 59 97 277 383 410 516 796 973 9529 384 443 599 650 941 96002 81 215 566 775 869 97152 215 64 512 832 79 954 98033 151 219 34 620 90 99348 420 676 961 93 100023 256 84 502 616 101432 63 859 102146 569 70 732 103103 58 300 404 23 61 592 745 104238 421 658 783 95 886 105088 717 822 963 106189 208 45 707 834 38 91 933 107028 196 297 392 584 636 63 780 827 108503 4 627 87 862 920 109038 129 342 82 572 731 110334 649 702 94 111076 643 96 824 112001 370 486 742 113017 65 119 374 506 15 114338 450 803 115233 513 939 116129 332 725 891 117034 498 622 118284 684 824 119274 734 988 120070 801 121481 984 122540 613 738 123651 124 6 29 59 92 318 40 638 125182 326 786 844 126383 477 604 50 88 832 12705 3 561 731 968 128274 347 978 129157 94 343 960 130167 410 765 816 131041 57 134 97 589 881 953 132364 441 646 942 133208 578 862 134017 179 220 655 135210 473 686 861 974 136379 415 572 619 43 137164 95 289 773 865 138 108 385 79 82 746 802 139002 24 158 469 529 795 901.

140016 64 129 51 341 75 142089 212 471 683 996 98 143081 139 598 704 144116 61 226 316 444 755 811 87 145369 658 779 83 901 146055 151 238 441 594 951 147364 895 148378 632 149079 104 625 889 910 70 150291 588 888 950 151041 81 421

152061 368 549 660 744 63 857 947 153000 24 334 698 154410 659 722 924 55 155399 665 96 883 907 94 156004 91 884 984 157062 65 186 515 619 158373 531 604 95 747 805 159136 82 211 417 62 806

# Tylko zbrojne pogotowie

## może wstrzymać zachłanność Niemiec

LONDYN, 12.5. Rząd angielski zamierza nadal kontynuować akcję pośredniczącą w Berlinie, aby złagodzić konflikt sudecki i doprowadzić do pokojowego rozwiązania.

B. kanclerz skarbu Churchill zaznaczył w swej mowie w Manchester, że o uratowaniu Czechosłowacji i innych ewentualnych ofiar zachłanności niemieckiej mogłoby zdecydować jedynie zbrojne pogotowie Anglii i Francji. Pogotowie to niestety jeszcze nie istnieje, natomiast pojawiają się próby zrzucenia odpowiedzialności za losy Czechosłowacji w jakąś inną stronę. Np. „Evening Standard" twierdzi, że los Czechosłowacji jest w ręku Polski, przy czym na poparcie tego twierdzenia powołuje się na rozmowę, jaką Litwinow odbył w Genewie z min. Bonnetem i pisze: „Litwinow powiedział p. Bonnetowi, że na wypadek agresji Niemiec rząd jego nie może przyjść z pomocą Czechosłowacji w sposób skuteczny o ile Polska nie zgodzi się wypełnić swych zobowiązań wobec Francji, zgodnie z postanowieniami aliansu i nie pozwoli czerwonej armii na przekroczenie swego terytorium".

Traktat przymierza francusko-polskiego nie obejmuje takiej klauzuli, wobec czego artykuł powyższy należy rozumieć jedynie jako próbę znalezienia ofiary, na którą możnaby zrzucić odpowiedzialność za następstwa 5-letniej katastrofalnej polityki mocarstw zachodnich w stosunku do Niemiec.

## Haga w powodzi chorągwi

# Chrzest Ks. Beatrycze

HAGA, 12.5. Przy biciu dzwonów i dźwiękach orkiestr wojskowych, wśród szpalerów wojska i wielotysięcznego tłumu, pochód królewski udał się z placu do kościoła Groote Kerk, gdzie odbył się chrzest księżniczki Beatrycze.

Ks. Bernard i ks. Julianna, trzymająca księżniczkę Beatrycze w poduszkach krytych cennymi koronkami, jechali w historycznej karecie.

Poprzedzana przez dygnitarzy dworskich i szwadron kawalerii w złocistych mundurach, jechała najpierw królowa Wilhelmina z królem Belgów, Leopoldem III. Następnie podążała w orszaku kareta matki ks. Bernarda, ks. Alice Athlone. W następnych karetach jechali ks. Adolf Fryderyk Meklenburski wraz z żoną oraz hrabina Kotzebue i w. in. goście.

W kościele zebrali się przedstawiciele rządu, izb, stanów generalnych, wojska, korpusu dyplomatycznego, dostojnicy kościołów katolickiego protestanckiego.

Po modlitwach i odśpiewaniu psalmów liturgicznych wielka ochmistrzyni dworu królewskiego p. Sonek Hurgonie, której towarzyszył wielki ochmistrz dworu bar. Rengers, wniosła maleńką księżniczkę z zakrystii do kościoła i oddała ją z powrotem w ręce matki.

Julianna trzymała swą córkę osobiście do chrztu. Po dokonaniu obrzędu chrztu i modłach orszak królewski powrócił do pałacu Nordeinde wśród entuzjazmu olbrzymich tłumów.

# Powódź w Jugosławii

## Zerwane mosty i tory

BIAŁOGRÓD 13.5. Padające od kilku dni deszcze spowodowały w Jugosławi powódź, która przybrała szczególnie groźne formy w południowej Bośni.

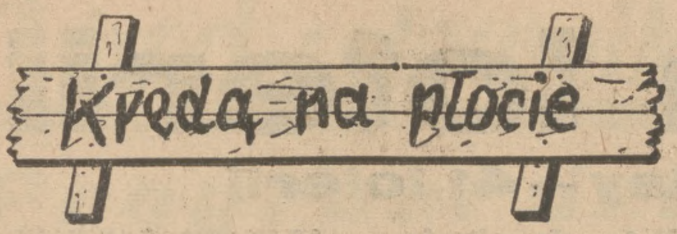
Ruch kolejowy na linii Białogród — Soloviki z trudem jest utrzymywany z powodu podmycia torów kolejowych.

Wezbrany Wardar zniósł wiele mostów drewnianych zagrażając również mostom betonowym. Większa część miasta Pristina stoi pod wodą.

# Niemcy wyciągają rękę

## po majątek Kościoła

LONDYN 13.5. Jak donosi wiedeński korespondent londyńskiego „Daily Telegraph and Mornngpost", rząd austriacki zarządził dokładną inwentaryzację cennego ruchomego majątku kościelnego i klasztornego. Obejmuje ona również obrazy, złote ornamenty i ornaty.




## Dramat inteligenta

*Warszawskie ulice w nocy wcale nie nastrajają do rozmyślań wesołych, do uśmiechów beztroskich. Człowiek najbardziej pogodny, kiedy w rytm ulicy wsłucha się nocą, posłyszy tam niejeden zgrzyt, którego refleks na długo pozostanie mu w pamięci.*

*Godzina 1 w nocy. Ulica Marszałkowska w pobliżu dworca Głównego. Leniwie szemrzą kroki rzadkich przechodniów. Z mroku bocznych ulic wyłania się co chwilę umalowana twarz. Błyśnie wynędzniałymi policzkami, przystroi się w grymas potwornego uśmiechu... Może kogoś skusi.*

*Przystanek tramwajowy jeszcze świeci. Gdzieś z daleka płynie jednooki elektrowóz, co chwila błyskami świateł sygnalizują przejeżdżające taksówki. Obok mnie przesunął się człowiek w wyszarzanym palcie i z futerkiem kontrolnego zegara przerzuconym przez ramię. Dozorca nocny.*

*— Czy mogę szanownemu panu służyć uprzejmie papierosami?*

*Zgiął się w pokornym ukłonie.*

*— Nie. Dziękuję. Wracam do domu i papierosy mam.*

*— A może, jednak, przydadzą się na noc. Mam Kluby, Silesia, Płaskie...*

*— Dziękuję panu bardzo.*

*Jest bardzo zmartwiony. Widać, że chce się wygadać, szuka tylko momentu zaczepienia.*

*— Och, jak trudno jest, proszę pana, zarobić dzisiaj te kilka złotych...*

*— Jakto? Przecież pan pracuje?*

*— Pracuję? Taka to i praca. Dziesięć godzin dziennie za dwa i pół złotego. A przecież, proszę pana, ja mam maturę. Skończyłem gimnazjum i na co mi przyszło? Zarabiam 75 złotych miesięcznie i jestem dozorcą nocnym — zaśmiał się gorzko, przez łzy. Mieszkam w Wołominie. Codziennie „szwarcuję się na gapę" pociągami, bo przecież na bilet nie starcza. Nie tylko, zresztą na bilet, na jedzenie też. Mam troje dzieci, żonę pochowałem w zeszłym roku. Ciężko żyć panie.*

*— Jakimże sposobem znalazł się pan w takiej sytuacji?*

*— Byłem kiedyś urzędnikiem. Redukcja. Męka bezrobocia i ot... Za wiele żeby umrzeć, za mało żeby żyć... Żebym się nie wstydził, poszedłbym po prostu żebrać.*

*To jego „byłem kiedyś urzędnikiem" brzmi jak „byłem kiedyś człowiekiem". Dziś to już tylko wynędzniały strzęp ludzki, wieczyście głodny i wieczyście skazany na mękę patrzenia na głód swoich dzieci...*

*Cóż tu więcej dodać? Tragizm postaci tego człowieka, inteligenta zepchniętego na dno stosunków ludzkich przez jakieś straszliwe zbiegi zdarzeń, mówi sam za siebie.*

*Tylko czy zbiegi zdarzeń? Czy nie tkwi w tym wszystkim jakieś okropne nieporozumienie? Przecież ktoś musi być za tragedię tego człowieka, nie jednego zresztą na pewno, ponieść odpowiedzialność. Przecież ktoś tu jest niewątpliwie winien!*

*Ale kto? Kto za to kiedyś odpowie przed historią?*

*ORKA*

### U FRYZJERA.

Klient, którego fryzjer kaleczy przy goleniu:

— Panie, ma pan drugą brzytwę?

— A po co to panu?

— Po co? Po to, abym się miał czym bronić!

Najwspanialsze laboratoria świata

# Wynalazki, jak zadania arytmetyczne rozwiązuje Instytut Mellona

Jednym z najoryginalniejszych zakładów na świecie jest Instytut Mellona w Pittsburgu. Założony w r. 1911 przez braci Andrzeja i Ryszarda Mellonów, służy do rozwiązywania najzawilszych zagadnień przemysłu. W ciągu swego istnienia rozważył i rozwiązał 4.000 problematów przemysłowych, w 650 wypadkach wprowadził nowe metody produkcji i otrzymał 700 patentów.

Gmachy zakładów obejmują 300 laboratoriów, wyposażonych w najnowsze urządzenia. W każdej sali znajduje się gaz, para, woda, prąd i aparat do wytwarzania próżni, nadto urządzenia, które pozwalają na uzyskanie każdego klimatu, od arktycznego, po tropikalny, od najsuchszego klimatu Sahary, po przesycony wilgocią klimat puszcz brazylijskich.

W instytucie Mellona pracują najwybitniejsi naukowcy. Są to przeważnie młodzi chemicy albo inżynierowie, którzy odznaczyli się już w czasie studiów lub na stanowisku w przemyśle. Każdy z nich otrzymuje 6.000 dolarów rocznej pensji, a ich wynalazki i ulepszenia stworzyły milionowe obroty. Oto jego zadania:

### Wynalazki, jak z rękawa

Pewien przedsiębiorca zwraca się do instytutu, by mu rozwiązał zagadnienie naukowego mycia talerzy i szklanek. Po dłuższych doświadczeniach badacz dochodzi do wnoisku, że wystarczy dosypać do wody, w której się myje naczynie, nieco pewnego krystalicznego proszku, ażeby porcelana schła na poczekaniu bez wycierania, świeciła się i była wolna od bakterii.

Wypiek chleba i bułek został wprost zrewolucjonizowany przez wynalazek instytutu, który sprawił, że czas rośnięcia ciasta skrócono z 5 godzin do dwóch i pół godziny.

W Stanach Zjednoczonych podaje się parówki bez skórki. To też wynalazek Instytutu Mellona. Stwierdzono, że mięso nie przylega do celulozy. Produkuje się więc długą, wielometrową kiszkę z celulozy, w niej się mięso gotuje, poczem kiszkę się łatwo ściąga. Konsument kupuje „nagie" parówki.

Przemysł stalowy zawdzięcza instytutowi możność wyzyskania w budownictwie szlaki, którą dawniej uważano za odpadki. W przemyśle budowlanym przeprowadzono doświadczenia z 350 gatunkami materiałów budowlanych, aż wreszcie natrafiono na pomysł, że przez dodanie do cementu 10 proc. proszku miedzianego wytwarza się nowy rodzaj betonu, odporny na przenikanie wilgoci.

### Sen pod mikroskopem

Wiele czasu i trudu poświęcono w instytucie zagadnieniu prawidłowego snu. Około dwóch milionów ludzi przeszło przez laboratoryjne łóżka, wyposażone w przyrządy, notujące każdy ruch, oddech, bicie serca itd. Stwierdzono, że wpływ na dobry sen ma położenie łóżka — ze wschodu na zachód, czy z północy na południe. Ustalono, że każdy człowie zmienia we śnie pozycję od 20 do 60 razy przez noc. Doświadczenia te nie pozostały bez wpływu na fabrykację mebli.

Najwięcej zleceń otrzymuje Instytut Mellona z zakresu środków spożywczych. Rozpowszechniony w Ameryce system konserwowy zawdzięcza Instytutowi wiele trafnych rozwiązań zagadnień, w jaki sposób powiększyć ilość zawartych w konserwie witamin, albo jak je dostosować do potrzeb wieku i stanu zdrowia. Na zlecenie firmy Heinz np. wyprodukowano pokarm dla niemowląt.

### Kawa w płatkach

Od pewnego czasu pojawiła się w sklepach amerykańskich kawa w płatkach. To Instytut Mellona stwierdził na podstawie naukowych badań, że kawa w płatkach zawiera 96 proc. najważniejszych składników kawy, podczas gdy kawa mielona ma ich tylko 60 proc.

Fakt, że w fabrycznym Pittsburgu powietrze jest czystsze, niż w innych miastach, zawdzięczają mieszkańcy również doświadczeniom instytutu. — Stwierdziwszy bowiem w żmudnych badaniach stopień zanieczyszczenia powietrza, podjął kampanię i znalazł poparcie wszystkich decydujących czynników.

# Spadek szuka spadkobiercy

## 150 tysięcy złotych dla biednej służącej

Do Budapesztu zgłosiły się władze amerykańskie z zawiadomieniem, że od paru lat wykonawca testamentu pani Brooke w Nowym Jorku poszukuje Anny Secen, dla której ma legat w wysokości 28.000 dolarów.

Historia legatu jest nie codzienna. Anna Secen wyemigrowała z Budapesztu do Ameryki w roku 1920, pożyczywszy z trudem od niezamożnej rodziny pieniądze na przejazd.

Wkrótce po przybyciu do Ameryki Anna Secen znalazła miejsce służącej u pani Brooke, u której przebywała przez sześć lat. P. Brooke była ze służącej bardzo zadowolona, ponieważ Secen okazała się pilną i inteligentną. Dziewczyna jednak, wbrew namowom, opuściła swoją chlebodawczynię, uważając, że jej posada służącej nie daje widoków na przyszłość.

Po dwóch latach pani Brooke zmarła, zapisawszy cały swój majątek dobrej, choć niewiernej służącej. Niestety po Annie Secen wszelki ślad zaginął — ostatni meldunek o niej znajduje się w Long Beach w r. 1928.

Czy legat znajdzie spadkobierczynię?




— Proszę o plany — odpowiedział jeden z członków komisji.

— Plany są u inżyniera Bedłkiewicza.

— W takim razie — pułkownik popatrzył po zebranych — pan porucznik pojedzie po nie i zaraz je tu przywiezie. Dobrze byłoby przy sposobności zaprosić i pana inżyniera. Pan przedsiębiorca zaś może prowadzić dalej roboty, nie przeszkadzamy.

Długo trzeba było czekać na powrót porucznika: w godzinę prawie ukazał się samochód, w którym obok oficera tkwił Bedłkiewicz, pieczołowicie piastujący pod pachą tekę tekturową, a na kolanach skórzaną. Coś opowiadał porucznikowi, bo gdy samochód stanął, wszyscy usłyszeli koniec rozmowy.

— I czort wie co za grunt — prosto masło. Kesony tak i zapadają, a tu po planie musi ich być pięć. Tak my k czortu plany, zrobili po swojemu i wyszło dobrze — grzmiał Bedłkiewicz, gramoląc się z papierami z auta, po czym przedstawił się pułkownikowi i zaofiarował swe usługi. Maniewicz z ulgą przekonał się, że inżynier jest jeszcze trzeźwy, choć otacza go swoisty zapaszek, wobec czego pewny był, że komisja otrzyma zadawalające objaśnienia. Jakoż całe towarzystwo pociągnęło do stróżówki, gdzie rozłożono na ławie plany i Bedłkiewicz, wodząc paluchem po rysunkach objaśniał stan robót. Maniewicz dorzucał swoje uwagi, wreszcie pułkownik podziękował za informacje, notowane zresztą przez jednego z oficerów i poprosił o użyczenie planów dla szczegółowego zbadania ich.

— Proszę — odpowiedział Bedłkiewicz. — U mnie są kopie, a jakby co, to ja mam wszystko w głowie.

— Zatem dziękuje i żegnam panów — rzekł pułkownik, wojskowym ukłonem zastępując podanie ręki.

Gdy nareszcie auta wyjechały z obrębu lotniska, Maniewicz nakreślił za nimi krzyż w powietrzu.

— No, odczepili się — rzekł. — Już myślałem, że będą tu siedzieli do końca robót.

— A pojechali — potwierdził inżynier — ale bardzo mi się nie podoba to zabranie planów. Czort wie co z tego może być! Daj pan znać Grzdylowi — musimy naradzić się.

Jakoż wieczorem w mieszkaniu Maniewicza odbyła się walna narada trzech towarzyszy. Grzdyl na razie pokpiwał z Maniewicza i inżyniera, nazywając ich strachajłami, wysłuchawszy jednak zawiłego referatu Bedłkiewicza, spoważniał. Chodził po pokoju, zasypując Maniewicza gradem pytań, po czym dłuższy czas milczał.

— Widzę — rzekł po namyśle — że zebrała się chmura, pytanie tylko, czy spadnie z niej deszcz? Inżynier wszystko widzi na czarno, ty dzwonisz ze strachu zębami, a może to wszystko strachy na Lachy? Trzeba jednak być przezornym i zabezpieczyć się, by w razie czego nie stracić na interesie.

— Ciekawym jak? — spytał Maniewicz.

— Zaraz dowiesz się. Masz tu blankiet wekslowy, wystaw zobowiązanie na imię pana inżyniera do wysokości umówionego honorarium.

— Z jakim terminem? Kto żyruje? — zainteresował się Bedłkiewicz.

— Doskonale — ciągnął Grzdyl, gdy Maniewicz wypełnił weksel. — Teraz pan inżynier sceduje weksel na mnie.

— A gotóweczka?

— Nie ma, a będzie — odpowiedział Grzdyl. — Teraz ty Józek, wal te weksle dla mnie — dodał wydobywając cały plik banknotów. — Podpisuj in blanco.

Maniewicz zawahał się, a inżynier oświadczył, że nie rozumie całej tej kombinacji.

— I mądrzejsi nie połapią się — łaskawie odpowiedział Grzdyl — a rzecz prosta jak obręcz. Gdy wyczuję, że jest źle, nałożę areszt na należnościach Maniewicza i zabiorę pieniążki. Podzielimy się potem i niech dziesięć komisji nosem kręci.

— Ale ja złożyłem kaucję — zauważył Maniewicz.

— A ja wekslami wydobędę i twoje vadium i coś ponad to, więc stratny nie będziesz, choć ci je przyaresztują. Nie zdaje mi się jednak, by do tego doszło. Wojsko robi gwałt przed manewrami, ale nie oni jedni mają głos.

— To prawda — potwierdził Maniewicz, a że służąca wniosła właśnie jedzenie i flaszki, wspólnicy odłożyli na bok kłopoty i zajęli się krzepieniem znużonych organizmów. Pod koniec wieczerzy Bedłkiewicz nabrał nawet tyle humoru, że zaczął pogwizdywać i przytupywać w rytm trepaka. Maniewicz zaś opowiadał sprośne anegdoty, rechocząc przy tym na całe gardło, aż żona go musiała mitygować, choć sama śmiała się równie serdecznie.

O wojskowej komisji na lotnisku rozmawiano w tym samym czasie w mieszkaniu eks-nauczyciela Zaleskiego, przy czym Ponik jako technik bardzo krytycznie omawiał wykonane dotychczas prace. Tumidajski coraz to rzucał pytanie, notując pewne dane.

(Dalszy ciąg nastąpi)

PRENUMERATA MIESIĘCZNA — 2 ZŁ
REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Warszawa, ul. Zgoda 5
Telefony Redakcji: 3.25-08; 3.25-10; 3.25-11
Do rozmów międzymiastowych 3.25-09
Administracja czynna od 9 — 17

Wydawca: S-ka Wyd. Nowa Prawda Sp. z o. o.
Redaktor: F. Kwieciński
Sekretarz Redakcji przyjmuje codziennie od godz. 17—18.
Rękopisów niezamówionych Redakcja nie zwraca
Konto rozrachunkowe Nr. 218.

CENY OGŁOSZEŃ Za wiersz milimetrowy lub jego miejsce na stronie tytułowej — zł 1.25; w tekście zł 0.80; za tekstem — zł 0.40; drobne 15 gr za wyraz; praca poszukiwane i zaofiarowane — 10 gr za słowo. Drobne — najmniej 10 wyrazów. Nekrologi — 50 gr mm, miejsce zastrzeżone 25% drożej; tabelaryczne i bilanse — 50% drożej. Wyrazy tłustym drukiem liczą się podwójnie. Duże litery — liczą się za słowo. Zagraniczne 50% drożej. Komunikaty (N) — 2 zł za mm. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

ZAKŁADY DRUKARSKIE F. WYSZYNSKI i S-ka, WARSZAWA, ZGODA 5.